RZECZPOSPOLITA
i
DZIENNIK GOSPODARCZY

8 stron

Cena 5 zł.

ROK V — WARSZAWA, PONIEDZIAŁEK 14 CZERWCA 1948 ROKU — Nr. 161 (1370)

Duclos, Dłuski, Pieck i Grottewohl

O Niemczech i granicy Polski

na zjeździe przedstawicieli stronnictw robotniczych w Budapeszcie

BUDAPESZT, 12.6. (PAP). Wczoraj wieczorem odbyła się w hotelu Gellerta w Budapeszcie konferencja prasowa z udziałem delegatów zagranicznych, którzy przyjechali na kongres zjednoczeniowy węgierskich partii robotniczych, na której poruszono sprawę Niemiec i granicy zachodniej Polski.

Na zapytanie jednego z korespondentów, jakie jest stanowisko francuskiej partii komunistycznej w sprawie uchwał londyńskich Jaques Duclos odpowiedział:

„Mamy do wyboru albo zjednoczone demokratyczne Niemcy, albo zmilitaryzowane, zamerykanizowane Niemcy zachodnie na służbie imperializmów". Konferencja londyńska wypowiedziała się właśnie za zmilitaryzowanymi Niemcami wbrew najżywotniejszym interesom Francji. Nie mamy żadnej pewności, czy Ameryka nie pozostawi nas pewnego dnia sam na sam z odbudowanymi imperialistycznymi Niemcami.

Przedstawiciel delegacji niemieckiej Pieck na pytanie o roli SED stwierdził, że wpływy SED wzrastają. Wypowiedział się on przeciwko podziałowi Niemiec, gdyż grozi to przekształceniem Niemiec w narzędzie imperializmu. Dlatego **lud niemiecki wypowiada się za demokratycznymi, pokojowymi i zjednoczonymi Niemcami.**

Pod adresem polskiej delegacji skierowano pytanie, jak rozumieć należy kampanię prasy zagranicznej, która twierdzi, że Polacy nie zdołali zagospodarować Odzyskanych Ziem Zachodnich, które stanowią „puste miejsce w gospodarce europejskiej".

W imieniu delegacji polskiej odpowiedział Ostap Dłuski, który najpierw stwierdził, iż celem tych oszczerstw jest podsycanie odwetowych zakusów imperialistów niemieckich znajdujących się na służbie amerykańskiego kapitału. Oszczerstwom mówca przeciwstawił fakty, mówiąc: „Wyniki pracy 5-ciu milionów Polaków, osiadłych na Ziemiach Zachodnich mówią same za siebie i stwarzają fakty nieodwołalne. **Polska zwalcza politykę podziału Niemiec, odbudowy imperialistycznego bastionu na zachodzie, a popiera te żywioły demokratyczne, które jak SED, dążą do zjednoczenia Niemiec demokratycznych i pokojowych i do całkowitej realizacji uchwał poczdamskich".**

Następnie jeden z dziennikarzy zagranicznych skierował do delegacji niemieckiej zapytanie, czy SED rezygnuje z ziem wschodnich. W imieniu delegacji niemieckiej odpowiedział przywódca SED Grottewohl:

„Zachodnie granice Polski zostały zatwierdzone przez 3 mocarstwa w Poczdamie i nie jesteśmy szaleńcami, by chcieć je zmienić. Zmiana granic zachodnich oznacza wojnę, a my wojny nie chcemy. Wolimy dobre stosunki z demokratyczną Polską, które mamy nadzieję — ułożą się przyjaźnie, aniżeli ujadać z szowinistami. Prowadząc taką politykę służymy interesom pokoju i interesom całej Europy".

Poznań po 3 latach

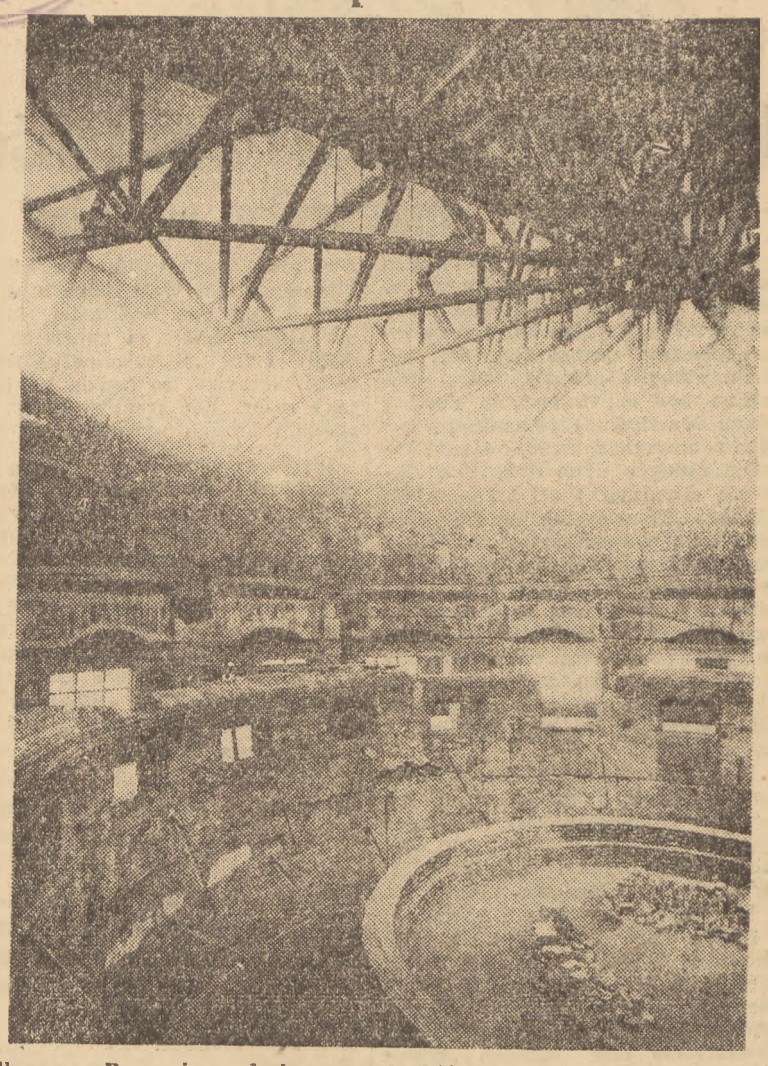

Odbu... Poznania cechuje rozmach, którego mogłyby mu zazdrościć inne z... czone miasta Polski. Wielka sala wykładowa Uniwersytetu Poznańskiego, którą widzimy na zdjęciu, już wkrótce odzyska swój pierwotny wygląd. (Patrz reportaż na str. 6-ej)

Rząd francuski prosi

o odroczenie konferencji frankfurckiej

PARYŻ, 12. 6. (PAP). Rząd francuski za pośrednictwem swych ambasadorów zwrócił się do rządu brytyjskiego i amerykańskiego z prośbą o odroczenie konferencji, zwołanej na wtorek do Frankfurtu.

Na konferencji tej komendanci strefowi mieli przedyskutować z premierami 8 ziem Zachodnich Niemiec, sposoby realizacji uchwał londyńskich.

Ambasadorowie francuscy podkreślili, że gen. Koenig, dowódca strefy francuskiej nie będzie mógł wziąć udziału w konferencji zanim Zgromadzenie Narodowe nie zakończy debat nad uchwałami londyńskimi.

Gen. Clay nie traci nadziei

BERLIN, 12. 6. (PAP). Generał Lucius Clay, dowódca amerykańskiej strefy okupacyjnej, oświadczył na konferencji prasowej, że nie traci nadziei, iż porozumienie czterech mocarstw w sprawie reformy walutowej w Niemczech jest jeszcze możliwe. „Gdybyśmy jednak postanowili reformę walutową w strefach zachodnich, mimo wszystko, przeprowadzić — zaznaczył gen. Clay — nie omieszkamy o tym uprzednio zawiadomić władz radzieckich. Dotychczas bowiem nigdy nie podejmowaliśmy żadnych kroków w Niemczech Zachodnich, o których nie informowalibyśmy przed tym Rosjan.

Walka z podżegaczami wojennymi

na Radzie Kontroli w Wiedniu

WIEDEŃ, 12. 6. (PAP). Na posiedzeniu Sojuszniczej Rady Kontroli przedstawiciel ZSRR, generał Kurasow oświadczył, że prasa austriacka uprawia ostatnio propagandę wojenną. Mówca domagał się, aby Sojusznicza Rada Kontroli powstrzymała działalność podżegaczy wojennych Austrii i pociągnęła ich do odpowiedzialności.

Sprzeciwili się temu delegaci Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Wobec tego generał Kurasow zakomunikował, że radzieckie władze okupacyjne podejmą odpowiednie kroki, aby ukrócić działalność podżegaczy wojennych w Austrii.

Następnie omawiała Rada Kontroli sprawę nawiązania stosunków dyplomatycznych między Austrią a Portugalią. Sprzeciwił się temu delegat radziecki z uwagi na to, że Portugalia jest państwem faszystowskim, które popierało aktywnie Niemcy hitlerowskie.

„Będziemy musieli zawsze mówić: tak!"

Głos przestrogi

w parlamencie francuskim przeciw uchwałom londyńskim

PARYŻ, 12.6. (PAP). W sobotę francuskie zgromadzenie narodowe wznowiło debatę nad uchwałami londyńskimi. Głos zabrał deputowany Pierre Cot, były minister rolnictwa. Poddał on uchwały londyńskie surowej krytyce stwierdzając, że zawierają one w zarodku wszystkie warunki odbudowy agresywnych Niemiec.

Nie możemy — stwierdził deputowany Cot — ratyfikować tych uchwał. Nasi **Alianci zachodni powinni zrozumieć, że należy czynić pewną różnicę między ofiarami i katami.**

Jeżeli powiemy „tak", będziemy mieli łatwiejsze stosunki z Wielką Brytanią i Ameryką w ciągu nadchodzących tygodni, ale nasze trudności wzrosną na dalszą metę. Jeżeli powiemy „tak" w stosunku do tych zaleceń, które stanowią jaskrawe zlekceważenie życzeń ofiar barbarzyństwa hitlerowskiego, **będziemy musieli mówić po tym zawsze „tak".**

Jeżeli powiemy „nie" — będzie to znaczyło, że całe zagadnienie odbudowy europejskiej może być rozpatrzone na szerszej i lepszej podstawie, nie zaś jako zwykły manewr w ramach współzawodnictwa między Stanami Zjednoczonymi a Związkiem Radzieckim.

Mowa deputowanego Cota była gorąco oklaskiwana z różnych stron Izby. Debata trwa.

W imieniu komunistycznej grupy parlamentarnej przemawiał Francois Billoux.

Mówca zaznaczył, że uchwały londyńskie są konsekwencją błędnej polityki zagranicznej Bidault. Partia komunistyczna przestrzegała przed skutkami tej polityki.

W Londynie — powiedział Billoux — zwracają się do Bidault — zapłacił pan weksel, który pan na zlecenie USA podpisał w Moskwie.

Billoux podkreśla, że uchwały kryją w sobie następujące niebezpieczeństwa:

1) Uchwały londyńskie przechodzą do porządku dziennego nad zagadnieniem reparacji.

2) Uregulowanie sprawy niemieckiej uzależnione zostało od planu Marshalla, czyli problem niemiecki został w istocie rzeczy oddany wyłącznie Stanom Zjednoczonym do rozwiązania. 26-procentowe zmniejszenie funduszów marshallowskich odbije się na dostawach dla aliantów, a nie dla Niemiec. Innymi słowy, odbudowa Ruhry nastąpi przed odbudową Francji.

3) Przyznanie Francji węgla uzależnione zostało od uprzedniego zaspokojenia potrzeb Niemiec. Innymi słowy, Francja otrzyma węgiel, dopiero wtedy, kiedy Niemcy nie będą go potrzebowali.

4) Udział Francji w kontroli Zagłębia Ruhry jest iluzoryczny. W istocie rzeczy Zagłębiem Ruhry rządzić będą Amerykanie i Niemcy.

5) Statut polityczny przyznany Niemcom zachodnim zagraża pokojowi świata.

6) Uchwały londyńskie pociągną za sobą stratę ostatniego atutu francuskiego, a mianowicie strefy francuskiej w Niemczech.

W dalszym ciągu swego przemówienia Billoux oświadczył, że Bidault kontynuuje politykę Daladiera i Chamberlaina, którzy zachęcali Hitlera do wojny.

Imieniem zwolenników de Gaulle'a zabrał głos Terrenoire, który domaga się, aby Francja wysunęła propozycję ponownego rozpatrzenia zagadnień niemieckich.

Deputowany Bardoux (prawica) wystąpił z propozycją zwołania konferencji wielkiej czwórki.

PARYŻ, 12.6. (API). Imieniem SFIO przemawiał André Philip, usprawiedliwiając politykę Bidaulta.

Oświadczył on jednak, że **jego partia nie zdecydowała się jeszcze w jaki sposób będzie głosować.** Stanowisko jej zależyć będzie od odpowiedzi min. spraw zagranicznych na następujące pytania:

1) Jakie są dokładne uprawnienia proponowanej Organizacji Międzynarodowej dla kontroli przemysłu Zagłębia Ruhry w odniesieniu do rozdziału produkcji Zagłębia i czy sprawa zarządu międzynarodowego została już definitywnie wyłączona czy też może stanowić jeszcze przedmiot dyskusji?

2) Czy propozycje londyńskie są tylko zaleceniami ekspertów, czy też reprezentują układ zawarty przez pełnomocników poszczególnych rządów. W tym ostatnim wypadku oznaczałoby to że rząd zobowiązał się do pewnych rzeczy bez porozumienia się ze Zgromadzeniem Narodowym.

Debata została odroczona do wtorku, przy czym obserwatorzy polityczni uważają, że obrady przeciągną się prawdopodobnie do środy, ponieważ wielu deputowanych ma zamiar przemawiać.

Korespondent Reutera w Paryżu stwierdza że wśród obserwatorów parlamentarnych panują większe niż dotychczas wątpliwości czy rząd uzyska chociażby nieznaczną większość w głosowaniu nad przyjęciem zaleceń londyńskich. Niektórzy obserwatorzy w Paryżu uważają, że dwudniowa debata wzmocniła w społeczeństwie francuskim przekonanie, iż propozycje londyńskie nie wróżą dla Francji nic dobrego.

Szykany władz angielskich

w Berlinie

w walce z demokracją niemiecką

BERLIN, 12.6 (API). Bez żadnego umotywowania zamknięto telefony postępowym niemieckim politykom, mieszkającym w zachodnich sektorach Berlina. Z rozkazu brytyjskiego zarządu wojskowego zamknięto telefony ministrowi finansów Brandenburgii i drugiemu przewodniczącemu Liberalno - Demokratycznej Partii strefy wschodniej — Arturowi Lieunant, radcy ludowemu — Reinholdowi Schwarz, bezpartyjnemu radnemu miejskiemu dr. Brandtowi oraz członkowi komitetu wykonawczego Partii Jedności Socjalistycznej — Marii Rentmeister.

Rozruchy antyżydowskie

w Trypolisie

LONDYN, 12 6. (PAP) Agencja Reutera donosi, że w Trypolisie doszło w sobotę do rozruchów antyżydowskich. Arabowie uzbrojeni w karabiny i granaty, zaatakowali dzielnicę żydowską, niszcząc i plądrując sklepy oraz mieszkania. Liczba ofiar rozruchów nie jest jeszcze znana.

Generał SS

w sztabie Legionu Arabskiego

WIEDEŃ 12.6 (PAP) — Gazeta Welt am Abend donosi, że b. generał wojsk SS Eichmann, który internowany był w obozie jenieckim w Egipcie wraz z 27 innymi oficerami SS pracuje obecnie w „sztabie generalnym" Legionu Arabskiego.

Przed rozmowami

na wyspie Rodos

LONDYN, 12.6. (PAP). — Komitet polityczny Ligi Arabskiej zbierze się w powiedziałek w Kairze celem zadecydowania, czy kraje arabskie wezmą udział w rozmowach w sprawie zawarcia trwałego pokoju w Palestynie, które mają się toczyć na wyspie Rodos, kwaterze głównej hr. Bernadotte'a.

Jak przypuszczają, Arabowie wezmą udział w tych rozmowach tylko wówczas, jeśli nie będą one dotyczyły sprawy uznania państwa żydowskiego i podziału Palestyny.

Zderzenie samolotów

w Czechosłowacji

11 osób zabitych

PRAGA, 12. 6. (API). Czeskie ministerstwo obrony narodowej donosi w dniu dzisiejszym, że 11 osób zostało zabitych wskutek zderzenia dwóch samolotów wojskowych, w środę po południu w czasie lotów treningowych ponad miejscowością Malcky, gdzie znajduje się największy wojskowy port lotniczy w Słowacji.

Szczegóły wypadku nie zostały podane.

Młodzież łużycka

w drodze do Jugosławii

BERLIN, 12.6 (API). W poniedziałek wyjeżdża do Jugosławii 52 młodych Serbów łużyckich. Tworzą oni specjalną brygadę i będą pracować przy budowie autostrady „Braterstwo i Jedność". Już w roku zeszłym młodzież łużycka pracowała przy budowie linii kolejowej Samac — Sarajewo i odznaczona została orderem jugosłowiańskim „Rad i Weda".

na widowni MIĘDZYNARODOWEJ

Jak amerykańscy kapitaliści zapełniają „niemiecką próżnię"

(Al. Ant.) Termin „niemiecka próżnia" jest bardzo popularny w prasie amerykańskiej. Odmienia się go na różne sposoby, a sens jego pozostaje zawsze ten sam: Bizonia stanowi próżnię, która powinna być zapełniona za pomocą planu Marshalla i prywatnego kapitału amerykańskiego. Opublikowane ostatnio dane dokładnie ilustrują charakter i cel tego „zapełniania". Nowojorski korespondent tygodnika francuskiego „Action"— podał niedawno, że do Europy wyjedzie wkrótce większa grupa inżynierów i ekspertów gospodarczych przedsiębiorstw Forda, którzy mają z polecenia swego patrona Henry Forda (młodszego) utworzyć w Bizonii zjednoczony trust dla produkcji amerykańskich aut dla krajów europejskich.

Trust ten ma objąć należące do Forda fabryki samochodów w Bizonii, w francuskiej strefie okupacyjnej Francji i Włoszech oraz wszystkie fabryki w Bizonii, które nominalnie są jeszcze niemieckie, a których akcje wykupił Ford.

Henry Ford przyjechał do Zachodnich Niemiec, obejrzał swoje fabryki w Kolonii, skupione przez niego prawie w całości fabryki „Adam Oppel" w Russelheimie i w Frankfurcie nad Menem, „Bayerische Motoren-Werke" w Monachium i „Adler" w Norymberdze i polecił zorganizować je w jeden trust, który by otrzymywał stal prosto ze Stan. Zjednoczonych. Jak donosi prasa amerykańska — w szczególności dziennik „New York Times" — tow. akcyjne Forda rozpoczęło już pertraktacje z innymi firmami amerykańskimi w sprawie dostaw sprzętu dla Zachodnich Niemiec. Jak się należało spodziewać, nominalni niemieccy kierownicy fabryk fordowskich w Zachodnich Niemczech chętnie zgodzili się na propozycje Forda.

Wciąż mnożące się przykłady wykorzystania taniej pracy niemieckich robotników w przemyśle Bizonii świadczą o tym, że zapełnienie „niemieckiej próżni" amerykańscy monopoliści wyobrażają sobie właśnie jako sojusz amerykańskiego kapitału z niemieckimi przedsiębiorcami dla wspólnej eksploatacji niemieckich robotników.

Działalność Forda w Bizonii stanowi tylko jeden z wielu przykładów infiltracji amerykańskiego kapitału. Agencja Telepress z dn. 15 maja doniosła, że amerykańskie koła gospodarcze zaczynają wykazywać coraz większe zainteresowanie dla akcji koncernu IG Farbenindustrie. Nowojorski bank Henry Schroeder polecił swojej filii w Kolonii — bankowi I. G. Stern — wykupić akcje IG Farbenindustrie.

Nie ulega wątpliwości, że obecny kierownik filii Wall Street'u w Kolonii baron von Schroeder, któremu Hitler nadał za specjalne zasługi tytuł „Standartenfuehrera", zrobi wszystko, co będzie leżało w jego mocy, dla zrealizowania instrukcji swoich mocodawców.

Warto podkreślić, że kapitał amerykański rozszerza nieustannie zakres swojej działalności w zachodnich Niemczech, wypierając jednocześnie kapitały angielskie, francuskie, belgijskie i inne. Jedno z pism amerykańskich wydawanych przez Hearsta doniosło niedawno, że brytyjski trust chemiczny „Imperial Chemical Industries" i francuski koncern „Kuelman" będą zmuszone wobec braku dolarów i posiadania długów w Stanach Zjednoczonych sprzedać posiadane przez siebie akcje IG Farbenindustrie amerykańskiemu koncernowi Duponta.

Fakty przemawiają za tym, że w trakcie realizowania planu Marshalla amerykańskie trusty będą się starały zostać jedynymi gospodarzami życia gospodarczego zachodnich Niemiec.

Oficjalnie. czy nieoficjalnie

Dwuznaczna rola hr. Bernadotte'a

przy nadzorze rozejmu palestyńskiego

W Lake Success od kilku dni krążyły pogłoski, że rozjemca ONZ w Palestynie hr. Folke Bernadotte nieoficjalnie zwrócił się do rządu angielskiego z prośbą o przydzielenie samolotów i statków brytyjskich, celem wykorzystania ich przy kontroli realizacji postanowień porozumienia o rozejmie w Palestynie.

Wyjaśnienie hr. Bernadotte

N. JORK, 12. 6. (PAP). Dnia 11 czerwca sekretariat ONZ połączył się telefonicznie z kwaterą hr. Bernadotte'a w Kairze i po rozmowie zakomunikował, że jakkolwiek hr. Bernadotte nie porozumiewał się z Anglikami w tej sprawie, to jednak tego rodzaju pogłoski mogły powstać z uwagi na to, że **przedstawiciele brytyjscy w Kairze dali nieoficjalnie do zrozumienia** hr. Bernadotte, iż mogą do jego dyspozycji oddać pewną ilość środków komunikacyjnych m. in. samoloty i samochody.

Sekretariat ONZ utrzymuje, że hr. Bernadotte oferty tej nie przyjął,

Oświadczenie W. Brytanii

LONDYN (PAP). Rzecznik Foreign Office oświadczył w sobotę, że hr. Folke Bernadotte, mediator ONZ w Palestynie, zwrócił się **oficjalnie do Wielkiej Brytanii** za pośrednictwem ambasadora z prośbą o oddanie do jego dyspozycji samolotów i statków dla użytku obserwatorów zagranicznych, którzy mają śledzić przebieg rozejmu w Palestynie.

Rzecznik wyraził jednocześnie zdziwienie z powodu komunikatu sekretariatu ONZ, zaprzeczającego powyższemu faktowi.

Dalsze zabiegi »Rozjemcy«

LONDYN, PAP. — Z Kairu donoszą, że Bernadotte wobec napływających wciąż z obu stron skarg w sprawie pogwałcenia rozejmu w Palestynie, wezwał Radę Bezpieczeństwa o przydzielenie mu okrętów patrolowych i samolotów, które mają wykonywać zadania kontrolne. Konsulowie Belgii, USA i Francji w Jerozolimie, proszeni o dostarczenie okrętów i samolotów, nie uczynili dotychczas nic w tym względzie.

Obserwatorzy rozejmu nie zebrali się jeszcze w komplecie. 9 pierwszych obserwatorów przybyło z Kairu do Haify. Na czele tej grupy stoi pułkownik szwedzki Eric de Laval. W ciągu soboty oczekiwanych jest 7 Amerykanów i 21 Belgów, a obserwatorzy francuscy mają przybyć w niedzielę.

W sobotę rano hr. Folke Bernadotte udał się samolotem do Jerozolimy.

Wyjaśniając „incydent" z okrętami i samolotami hr. Bernadotte oświadczył, że nie wyklucza jednak ewentualności użycia sprzętu Wielkiej Brytanii z braku potrzebnych sił innych państw. W takim wypadku Bernadotte ma zażądać by środki transportowe dostarczone przez Wielką Brytanię zostały zaopatrzone w oznaki ONZ, a obsługujący je personel musiałby ograniczyć się do funkcji ściśle technicznych. (w)

Statki i samoloty dostarcza USA

WASZYNGTON, 12.6. (PAP). Stany Zjednoczone zgodziły się oddać do dyspozycji hr. Bernadotte 3 statki oraz 3 samoloty dla nadzorowania rozejmu w Palestynie. Jednocześnie rząd amerykański miał oświadczyć, że na żądanie rozjemcy ONZ gotów jest wysłać dodatkowo jeszcze 10 obserwatorów wojskowych.

A starcia zbrojne trwają

LONDYN, PAP. — Rzecznik rządu żydowskiego oznajmił w Tel Avivie że zacięte walki trwały w dolinie Jordanu, na południe od jeziora Tyberjackiego, w 12 godzin po wejściu w życie zawieszenia broni w Palestynie. Również dokoła Mishmar Hayarden i Cisna Bnat Yacov wojska syryjskie nadal atakowały przy poparciu artylerii zmotoryzowanej i lotnictwa. Walki te przeciągnęły się do późnych godzin wieczornych.

Przedstawiciel armii izraelskiej zakomunikował dziennikarzom, że wysłannik ONZ z Unii Południowo-Afrykańskiej, John Reedman, był świadkiem ataku Legionu Arabskiego na Kfar Ana w okręgu Lyddy, w 7 godzin po wejściu w życie zawieszenia broni.

Jednocześnie dowódca Legionu Arabskiego, generał angielski Glubb Pasza twierdził mianowicie, że strzelcy żydowscy zabili żołnierza Legionu Arabskiego w dzielnicy jerozolimskiej Sheika Jarraha oraz ostrzeliwali grupę innych Arabów.

3 skargi o rzekomym pogwałceniu rozejmu nadeszły też do syryjskiego ministra spraw zagranicznych. Pierwsza skarga twierdzi że samolot żydowski krążył nad Damaszkiem w piątek o godz. 10 w celu zrzucenia bomb na miasto, został jednak zmuszony do odwrotu przez syryjski samolot myśliwski. Inne skargi utrzymują że wojska żydowskie po wejściu w życie rozejmu, nie zaprzestały ognia w sąsiedztwie Derbara na granicy syryjsko-palestyńskiej.

TEL-AVIV, 12. 6. (PAP). Ogłoszony dziś komunikat stwierdza, że Arabowie w dalszym ciągu atakują osiedle żydowskie Ein Geb, położone na wschodnim wybrzeżu jeziora Tyberiadzkiego, mimo, że od chwili wejścia w życie porozumienia w sprawie rozejmu upłynęło już przeszło 24 godziny.

LONDYN, 12.6 (PAP). W Damaszku urzędowo podano do wiadomości, że Żydzi ponownie naruszyli porozumienie o rozejmie, atakując w sobotę rano pozycje arabskie w południowej Palestynie.

Plany Abdullaha

LONDYN, 12.6. (PAP). Agencja Reutera donosi, że król Abdullah złożył deklarację, w której zaznaczył, że będzie dążył, do przyłączenia całej Palestyny do Transjordanii.

W kołach politycznych uważa się, że rząd brytyjski jest autorem tej propozycji. Celem Londynu jest bowiem przyłączenie całej Palestyny do Transjordanii, znajdującej się pod polityczną, gospodarczą i militarną kontrolą Wielkiej Brytanii.

2.200 zabitych, rannych i wziętych do niewoli

Nowe zwycięstwo wojsk gen. Markosa

RZYM, 12. 6. (PAP). Radio Wolnej Grecji doniosło w piątek wieczorem o wielkim zwycięstwie nad wojskami rządu ateńskiego w północno-zachodniej Grecji. Przeszło 2.200 żołnierzy i oficerów armii rządowej zostało zabitych, rannych lub wziętych do niewoli. Zdobyto i zniszczono wiele sprzętu wojennego.

Statek duński najechał na minę

Śmierć 130 pasażerów

w pobliżu zatoki Aalborg

KOPENHAGA, 12. 6. (PAP). Koło zatoki Aalborg, najechał na minę magnetyczną i wyleciał w powietrze duński statek pasażerski „Kjoebenhaven". Według dotychczasowych oficjalnych obliczeń, spośród 400 pasażerów zginęło 130, wydobyto jednak narazie zaledwie zwłoki 13 ofiar. Uratowało się napewno 261 osób. Wielu rozbitków zostało jednak poważnie rannych. Nurkowie donieśli o strasznych scenach, jakie zobaczyli pod pokładami zniszczonego statku. Zwłoki mające na sobie przeważnie tylko bieliznę leżą wszędzie wśród zniszczonych mebli i zniszczonego szkła. Wody przybrzeżne, na których wydarzyła się katastrofa uważane były za całkowicie odminowane i bezpieczne.

Z za kulis trzeciej siły

Tajna konferencja u Bluma

STOKHOLM, 12.6. (PAP). Paryski korespondent dziennika „Ny Dag" donosi, iż według informacji uzyskanych w kołach socjalistycznych, odbyła się w willi Leona Bluma pod Paryżem konferencja przywódcy francuskiej partii socjalistycznej z przewodniczącym brytyjskiej partii pracy Griffithem i generalnym sekretarzem tej partii Philippsem.

Spotkanie to odbyło się na skutek alarmującej depeszy francuskich socjalistów do Labour Party, iż „nie są w stanie przeciwstawić się oburzeniu narodu francuskiego na politykę Bidault". W 36 godzin później przybyli delegaci brytyjscy na wyraźne polecenie Bevina do Paryża. Zadaniem ich było przekonać socjalistów francuskich, że muszą poprzeć uchwały londyńskie w sprawie Niemiec zachodnich jako „mniejsze zło". Jeśliby Francja odmówiła akceptowania planu w sprawie stworzenia państwa zachodnio-niemieckiego, to Wielka Brytania i Stany Zjednoczone i tak kontynuowałyby odbudowę Rubry bez względu na bezpieczeństwo Francji i jej zapotrzebowanie węgla i koksu. Również pomoc marshallowska dla Francji zostałaby zakwestionowana.

Griffith i Philipps ostrzegli również francuskich socjalistów, że nie mogliby dłużej liczyć na „angielską pomoc przeciw de Gaullowi", jeśliby głosowali przeciw Bidault w parlamencie.

Zaostrzenie opinii publicznej przeciw planowi londyńskiemu nastąpiło po rozejściu się pogłoski, iż plan zawiera tajną klauzulę o gospodarczym włączeniu bogatej w rudę żelazną Lotaryngii w orbitę Zagłębia Ruhry. Koła oficjalne nie mogły zaprzeczyć tej pogłosce.

Wojenny aspekt planu Marshalla

Senat USA wzywa rząd

do t. zw. układów regionalnych

WASZYNGTON, 12. 6. (PAP). 64 głosami przeciwko 4 Senat amerykański przyjął rezolucję Vandenberga, wzywającą Stany Zjednoczone, by przystąpiły do tzw. układów regionalnych, opartych na „skutecznej samopomocy i wzajemnej pomocy".

Rezolucja zawiera jednocześnie apel do członków Organizacji Narodów Zjednoczonych, by dobrowolnie zrezygnowali z zasady jednomyślności wielkich mocarstw w Radzie Bezpieczeństwa podczas głosowania w sprawach, dotyczących pokojowego uregulowania sporów i przyjmowania nowych członków.

Głosujący przeciwko rezolucji demokrata Pepper oświadczył, że rezolucja ta w rzeczywistości odzwierciadla wojenny aspekt planu Marshalla i ma przygotować Kongres i Kraj do sojuszu wojskowego z Europą Zachodnią. Ostrej krytyce poddał rezolucję Vandenberga senator Taylor (demokrata ze stanu Idaho), który podkreślił, że kołom rządzącym USA zupełnie nie zależy na tym, by na świecie zapanował pokój.

Nie trzeba przeceniać energji atomowej

Wiek atomowy nigdy nie nastąpi

mówi uczony amerykański

WASZYNGTON 12. 6. (PAP) Wybitny specjalista w dziedzinie energii atomowej, dr Robert Millikan, wyraził wczoraj wątpliwość, czy energia atomowa istotnie będzie miała tak wielkie znaczenie praktyczne, jakie się jej przypisuje. Millikan oświadczył, że jego zdaniem, energia wywołana przez rozbicie atomu nigdy nie będzie mogła konkurować z innymi rodzajami energii w zastosowaniu praktycznym, a przede wszystkim z elektrycznością. „Moim zdaniem — powiedział dr Millikan — w ogóle nigdy nie nastąpi wiek atomowy. Pomimo przewidywań, jakimi szafuje się obecnie w tak nierozsądny sposób, uważam, że nie powinno się przeceniać energii atomowej".

W kilku wierszach

Rada Bezpieczeństwa znowu odroczyła do 16 bm. dyskusję nad wnioskiem USA o przerwanie trwającej od dwóch lat dyskusji nad kontrolą energii atomowej i przekazania całej sprawy Gen. Zgromadzeniu ONZ.

Rada Państwa Finlandii uznała de facto państwo Izraela.

Rumunia uznała de jure państwo Izrael oraz jego rząd tymczasowy.

Układ handlowy radziecko-holenderski parafowany został wczoraj w Moskwie.

Dr. J. C. Stearns, jeden z uczonych amerykańskich, który uczestniczył w fabrykacji bomby atomowej, zmarł w St. Louis.

W Argentynie dekret prezydenta grozi kupcom karą więzienia za obciążenie kosztem podwyżki płac konsumenta, zamiast zmniejszenia własnych zysków.

We Włoszech liczba bezrobotnych obliczana jest na 2.390.000. Gen. Konfederacja Pracy domaga się dla walki z bezrobociem 40 godzinnego tygodnia pracy, podjęcia robót publicznych, zakazania importu maszyn, które można budować również we Włoszech, oraz uprawiania polityki wymiany handlowej ze wszystkimi krajami wschodnio-europejskimi.

W radzieckich szkołach fabrycznych kształci się w rb. przeszło 243 tysiące uczniów, a w szkołach rzemieślniczych i kolejowych —281 tysięcy uczniów.

W Armenii powzięto uchwałę całkowitej elektryfikacji wszystkich kołchozów republiki w ciągu najbliższych dwóch i pół lat.

Węgierska rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o przejęciu przez administrację państwową wszystkich szkół, z wyjątkiem seminariów duchownych.

Około 500 tys. studentów japońskich zapowiedziało strajk na znak protestu przeciwko zwiększeniu opłat uniwersyteckich

Lotnicy amerykańscy w czasie ćwiczeń u wybrzeży Korei zrzucili prawdziwe bomby, zatapiając 11 koreańskich łodzi rybackich. 9 rybaków zginęło, zaś 10 odniosło ciężkie rany.

W wyborach do związku górników na Sardynii komuniści zdobyli przeszło 85 proc. głosów. Saragatowcy otrzymali 122, chrześcijańscy demokraci — 614, a socjaliści — 375 głosów.

Demonstracja obrońców

na procesie polityków w Lizbonie

LONDYN, 12. 6. (PAP). Jak donoszą tu z Lizbony, na posiedzeniu sądu, który rozpatruje sprawę 13 wyższych oficerów i osób cywilnych oskarżonych o bunt, doszło do incydentu między obrońcami a przewodniczącym sądu.

Obrońcy zaprotestowali przeciwko oświadczeniu przewodniczącego, który oskarżył ich o wykorzystywanie procesu dla celów politycznych i zapowiedział, że nie pozwoli im na „nieodpowiednie komentarze".

Jeden z obrońców dr Lima Alvez oświadczył, że nie chce wykonywać swego zadania pod przymusem, po czym wszyscy obrońcy opuścili salę sądową. Po tym incydencie rozprawę odroczono.

Wytyczne planu gospodarczego na rok 1949

Program państwowej akcji oszczędnościowej

uchwalono wczoraj na Radzie Ministrów

Rada Ministrów, na posiedzeniu w dniu 12 bm., powzięła dwie doniosłe uchwały, dotyczące: 1) Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1949 oraz 2) programu państwowej akcji oszczędnościowej.

Prezes Centralnego Urzędu Planowania dr Dietrich przedłożył wczoraj Radzie Ministrów do zatwierdzenia wytyczne w zakresie podstawowych zadań narodowego planu gospodarczego na rok 1949 w dziedzinie rozwoju przemysłu, rolnictwa, leśnictwa, komunikacji, budownictwa, handlu, gospodarki samorządowej, inwestycji oraz zagadnienia socjalne i kulturalne.

Podjęta zgodnie z tymi wytycznymi przez Radę Ministrów uchwała stanowi bardzo **poważny etap w dziedzinie planowania gospodarczego za rok 1949, ustala bowiem zakres inwestycji w poszczególnych działach, branżach i regionach gospodarczych, podaje dokładne wytyczne dla opracowania planów odcinkowych, ustala termin opracowania narodowego planu gospodarczego oraz pogłębia planowanie i wiąże z planem państwowym w sposób ściślejszy niż dotąd gospodarkę samorządową, spółdzielczą, a także i prywatną.**

Uchwała kładzie nacisk na ruch nowatorstwa oraz ruch współzawodnictwa i przodownictwa pracy, mające na celu wzmożenie wydajności pracy i obniżenie kosztów własnych, szczególnie w przemyśle, handlu i budownictwie. Rozbudowane będzie planowanie techniczne oraz badania i poszukiwania geologiczne. **Powstaną nowe ośrodki maszynowe w rolnictwie, nastąpi dalsze rozszerzenie obszarów zasiewów, rozszerzenie działalności Związku Samopomocy Chłopskiej, rozszerzenie sieci państwowych przedsiębiorstw handlowych i spółdzielczych.**

Projektuje się wybudowanie ok. 10 milionów metr. sześc. nowych budynków,

rozszerzenie budownictwa robotniczego w Warszawie,

likwidację obwodów bezszkolnych, zwiększenie przelotności szkół wyższych, rozwój średniego szkolnictwa ogólnokształcącego w ośrodkach wiejskich oraz rozszerzenie akcji wczasów pracowniczych, jak również podniesienie higieny i zwiększenie bezpieczeństwa pracy.

Drugą ważną uchwałę podjęła Rada Ministrów na **wniosek ministra Skarbu K. Dąbrowskiego w sprawie oszczędności wydatków oraz powiększenia dochodów w gospodarce uspołecznionej w r.b.** Dotychczasowe doświadczenia wskazują, iż zarówno w naszej gospodarce uspołecznionej, jak i administracji publicznej kryją się znaczne możliwości oszczędniejszego gospodarowania, tańszego realizowania planu narodowego, zwiększenia dochodów budżetowych oraz zwiększenia rentowności przedsiębiorstw państwowych.

Oszczędności te staną do dyspozycji Rządu i będą zużyte **na całkowite wykonanie, a nawet przekroczenie planu inwestycyjnego,** podniosą dobrobyt świata pracy, powiększą dalsze środki obrotowe przedsiębiorstw oraz będą finansowały nowe akcje socjalne i kulturalne państwa. Akcja oszczędnościowa zostanie rozciągnięta również na samorządy, spółdzielczość i wszystkie instytucje, gospodarujące funduszami publicznymi i subwencjami.

Uchwała Rady Ministrów ustala ściśle **program akcji oszczędnościowej w poszczególnych resortach i dziedzinach życia publicznego.**

Plan gospodarczy na rok 1949

przyniesie wzrost produkcji przemysłowej o 21 — 23 procent

W dalszym ciągu obrad konferencji regionalnej CUP w Sopocie, dyrektor Departamentu Koordynacji CUP Bronisław Minc, wygłosił referat na temat zadań narodowego planu gospodarczego na rok 1949.

W roku 1949 nastąpi rozszerzenie planowania na usługi socjalne i kulturalne. W przemyśle państwowym nastąpi pogłębienie planowania technicznego, zostanie stworzony plan zniżenia kosztów własnych, a plany produkcji przemysłowej połączą się organicznie z planami kosztów własnych i finansowymi. W dziedzinie obrotu towarowego będzie w roku 1949 skonstruowany plan handlu uspołecznionego, obejmujący zarówno plan sieci, jak i plan masy towarowej, która przejdzie przez aparat handlowy.

Obok pogłębienia planowania w tych dziedzinach, gdzie ono istniało, nastąpi objęcie planowaniem gospodarki samorządowej. Od planowania w sektorze państwowym przejdziemy do planowania w sektorze uspołecznionym.

Taką koniecznością jest również rozwój państwowego planowania. Stoi przed nami zadanie ułożenia takich wytycznych rozwoju prywatnego przemysłu i rzemiosła, które zapewnią rozwój działów pożytecznych dla gospodarki narodowej i wzrost kontroli państwowej.

W całokształcie inwestycji planowanych na rok 1949 nastąpi wzmożenie roli inwestycji w zakresie przemysłu, rolnictwa, obrotu towarowego i budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza robotniczego. Niezależnie od wielkiego wzrostu inwestycji produkcyjnych, zwiększą się wydatki inwestycyjne na oświatę, kulturę i zdrowie.

Wzrost produkcji przemysłowej winien wynieść w porównaniu z rokiem poprzednim od 21 do 23 procent.

Fangor skazany na śmierć

wspólnicy — na więzienie 12 — 6 lat

W dniu wczorajszym Sąd Wojskowy w Katowicach ogłosił wyrok w głośnym procesie Fangora i jego wspólników.

Główny oskarżony Fangor został skazany na karę śmierci.

Meissner na 12 lat więzienia.

Jerzy Krokowski, Sergiusz Adamczyk po 10 lat więzienia.

Wszyscy czterej oskarżeni poza tym skazani zostali na utratę mienia.

Oskarżonego Piechockiego Sąd skazał na 6 lat więzienia.

W orzeczeniu Sąd stwierdził, że Fangor, Meissner, Krokowski i Adamczyk od września 1945 r do czerwca 1946 roku dopuścili się przestępstwa szczególnie niebezpiecznego w okresie odbudowy państwa.

W uzasadnieniu motywów wyroku Sąd wyszedł z założenia, że osk. Fangor popełnił zbrodnię sabotażu o tak wielkim zasięgu i o tak wielkim znaczeniu dla gospodarstwa odradzającego się państwa polskiego, że winie jego współmierny jest jedynie najwyższy wymiar kary.

Pozostali oskarżeni skazani zostali za świadomy współudział w akcji sabotażowej.

Fangorowi przysługuje prawo ubiegania się o łaskę Prezydenta Rzeczypospolitej.

Reorganizacja P. K. P.

po nowelizacji przedwojennego dekretu i inne uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na ostatnim swym posiedzeniu uchwalił projekt dekretu nowelizującego przedwojenne rozporządzenie Prezydenta RP o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe". Projekt dekretu przewiduje zasadniczą reorganizację PKP i utworzenie Dyrekcji Generalnej PKP.

Poza tym Komitet Ekonomiczny:

zatwierdził plany zaopatrzenia na III kwartał rb. w węgiel i brykiety, koks, asfalt, parafinę, blachę cynkową, żarówki, linki miedziane i druty oraz w artykuły chemiczne,

uchwalił zasady szacunku i ustalenia cen wykupu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru 1948 roku,

rozpatrzył sprawę importu koni islandzkich i duńskich i rozprowadzenia ich między osadników.

Następnymi punktami porządku dziennego obrad były: sprawa rozciągnięcia zasad systemu finansowego na przedsiębiorstwa podległe Min. Przemysłu i Handlu z wyjątkiem przedsiębiorstw przemysłu miejscowego, projekt rozporządzenia o zasadach specjalnych umów ubezpieczenia na życie oraz o warunkach i sposobie zaliczenia składek z tytułu tych umów na poczet rocznych wkładów oszczędnościowych.

Na tym samym posiedzeniu Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów powołał Komisję Planowania Gospodarki Wodnej przy Centralnym Urzędzie Planowania. Zadaniem Komisji jest koordynacja planowania i kontroli wykonania planu w zakresie gospodarki wodnej.

Nowy S/S „Kościuszko"

w porcie macierzystym w Gdyni

GDYNIA 12. 6. (PAP). W poniedziałek, jedna z najwspanialszych jednostek polskiej floty handlowej S/S „Kościuszko", przybywa do portu. Pod względem tonażu frachtowiec ten stoi na 4-tym miejscu w naszej flocie handlowej. (11.030 BRT) — S/S „Pułaski" S/S „Batory (14.287 BRT), M/S „Sobieski" (8.267 BRT). Tonaż S/S „Kościuszko" wynosi 7.763 BRT.

S/S „Kościuszko" został przejęty 6. 5. 47 r. w Rotterdamie od władz radzieckich i przekazany „GALowi" jako siódma z kolei jednostka tytułem 15-procentowego udziału Polski w podziale poniemieckiego tonażu.

Jest to nowoczesny, zbudowany w 1939 r. w stoczni Weser w Bremie statek towarowo-pasażerski, posiadający bardzo silną konstrukcję i duże możliwości ładunkowe. Jest on przystosowany do przewożenia ciężkich ładunków, tak w ładowniach, jak i na pokładzie. W samej tylko drugiej ładowni, można pomieścić 8 największych lokomotyw z tendrami.

Po kapitalnym remoncie w Antwerpii S/S „Kościuszko" przybywa obecnie po raz pierwszy do portu macierzystego w Gdyni.

KRONIKA POLITYCZNA

PRZYJĘCIA W MSZ

Min. Modzelewski przyjął w dniu 12 bm. posła Bułgarii p. Pawła Tagarowa.

Zamiast dwu — jedna

Partja robotników węgierskich

BUDAPESZT, 12. 6. (API). W dniach 12, 13 i 14 czerwca odbędzie się w Budapeszcie kongres zjednoczeniowy węgierskiej partii socjal-demokratycznej i komunistycznej. W kongresie tym wezmą udział liczne delegacje zagraniczne, m. in. sowiecka, francuska, brytyjska, włoska, grecka, szwajcarska, austriacka, duńska i delegacje demokracji ludowych. Niemcy reprezentować będą przedstawiciele socjalistycznej partii jedności, Pieck i Grotewohl.

Dziś po raz ostatni zbierają się oddzielnie partia komunistyczna i parta socjal-demokratyczna.

Właściwy kongres zjednoczeniowy partii robotniczych odbędzie się jutro w parlamencie. Ustali on statut nowej partii pod nazwą „partia robotników węgierskich". 14 czerwca wybrane zostanie biuro partii.

Manifestacyjny wiec

Węgierskiej Partii Pracujących

BUDAPESZT, 12.6. (PAP). W sobotę odbył się pierwszy manifestacyjny wiec nowej Węgierskiej Partii Pracujących z udziałem ponad 300 tys. osób.

Z gości zagranicznych przemawiał m. in. przedstawiciel PPS Włodzimierz Reczek.

Nawiązując do wiekowych tradycji, sympatii i przyjaźni, łączących Polskę i Węgry Reczek oświadczył: „Nigdy jednak nie byliśmy sobie tak bliscy, jak właśnie teraz, kiedy już nie tylko rządy, nie tylko poszczególne warstwy, ale masy ludowe obu naszych krajów pragną przyjaźni i zbliżenia.

Potępiając propagandę wojenną, szerzoną na Zachodzie, mówca stwierdza, że zjednoczone partie robotnicze Węgier, Polski i innych krajów demokracji ludowej walczyć będą o zapewnienie pokoju na świecie, o zwycięstwo socjalizmu. Przyszłość — podkreśla Reczek — do nas należy.

„Zawodowy" pośrednik

(Od własnego korespondenta API)

Wśród pasażerów pierwszej klasy na statku „Aconia", kursującym między Włochami a Ameryką Południową, ludzie zamożni nie są rzadkością. Wprost przeciwnie. O ile w kabinach trzeciej klasy można spotkać przede wszystkim emigrantów włoskich i innych, szukających gorzkiego chleba dobrowolnego wygnania w krajach Ameryki Łacińskiej, ludzi, liczących się z każdym groszem, o tyle pierwsza klasa zarezerwowana jest wyłącznie dla bogaczy — wielkich przemysłowców, handlarzy bydła z Argentyny a nawet książąt egzotycznych, udających się przez Ameryke Południową do swych dalekich posiadłości.

Tym razem, przed kilkoma tygodniami, gdy „Aconia" wyruszyła w 8-my z kolei rejs w roku bieżącym, na pokładzie zjawił się hrabia Iannini, wysłannik prezydenta de Gasperi do Argentyny.

Hr. Iannini, jeden z czołowych działaczy prawego skrzydła chrześcijańskiej demokracji i bogacz „extra - klasy", nie jest osobistością nieznaną w włoskim życiu politycznym. Już w czasie wojny zasłynął koncepcją polityczną stworzenia „południowego, katolickiego bloku państw, oddanych bez zastrzeżeń idei obrony cywilizacji chrześcijańskiej".

Było to w marcu 1942 r., kiedy Niemcy i Włochy były jeszcze przekonane o swym zwycięstwie. W Madrycie, w pałacu „generalissimusa" Franco, wówczas prawie jawnego sprzymierzeńca Niemiec i Włoch, odbyła się tajemnicza konferencja, na której główne skrzypce grał właśnie hr. Iannini.

Hr. Iannini konferował z ożywieniem z „władcą" Hiszpanii Tematem tych rozmów było stworzenie bloku państw Europy południowej, do którego weszłaby Hiszpania, Portugalia oraz Włochy wraz z całym ich „imperium".

Koncepcja stworzenia tego bloku miała dwojaki cel. W oficjalnym komunikacie, zresztą krótkim i pozbawionym głębszego wyrazu, a opublikowanym 27 marca 1942 r., mówiło się o „związaniu ideologicznym państw o podobnym ustroju i zbieżnych interesach na Morzu Śródziemnym". Jednakże tłumaczenie to nie wystarczało ambasadorowi niemieckiemu w Madrycie, hr von Moltke.

Okazało się, że hr. Iannini został wysłany do Madrytu przez pewne koła faszystowskie w celu stworzenia przeciwwagi w basenie Morza Śródziemnego, przeciwko wzrastającym wpływom Niemiec

Później rozpoczął się okres klęsk. Włosi zmuszeni byli do żądania coraz większej pomocy ze strony Niemców. W następnym roku Badoglio podpisał kapitulację i ta jedyna próba słabego zresztą uniezależnienia się od Niemiec poszła w zupełne zapomnienie.

Przyszedł koniec wojny, stworzono rząd włoski, rząd ten podpisał traktat pokojowy. Coraz wyraźniej w kraju dały się odczuwać wpływy Stanów Zjednoczonych. Przyszedł plan Marshalla, przyszło słynne potknięcie się Izby Reprezentantów, która włączyła Hiszpanię do tego planu i oburzenie całego świata, które zmusiło ministra Marshalla do wycofania się z oficjalnego poparcia Franco. Ale oczywiście, koła rządzące w USA nie zrezygnowały z Hiszpanii frankistowskiej i jej udziału w „europejskim programie odbudowy". Rozpoczęto gorączkowe poszukiwania sposobów oszukania świata i w tym momencie zjawił się na widowni znowu hr. Iannini, tym razem jako wpływowy członek partii chrześcijańsko - demokratycznej i osobisty przyjaciel Gasperiego.

Hr. Iannini okazał się znów potrzebny. W amerykańskim departamencie stanu, w czasie pobytu w Stanach Zjednoczonych hr. Fontanara, wielkiego finansisty i wysłannika generała Franco, opracowano plan włączenia Hiszpanii do „narodów cywilizacji zachodniej". Plan był dość prosty i w ogólnym zarysie przypominał koncepcję z 1942 r., lecz oczywiście o innych zupełnie celach. Stany Zjednoczone przy czynnej pomocy kół watykańskich, które całkowicie poparły ten pomysł, postanowiły związać ściślej ze sobą Hiszpanię, Portugalię, Watykan i Włochy oraz z drugiej strony oceanu przyciągnąć do tego sojuszu Argentynę. W ten sposób — rozumowano w departamencie stanu — można będzie wprowadzić „w towarzystwo" Hiszpanię, która jako sojuszniczka katolickich Włoch i Watykanu oraz Argentyny, łatwiej da się przeszmuglować do „wielkiej rodziny europejskiej". Jednocześnie uda się wziąć Argentynę pod ściślejszą kuratelę.

Człowiekiem najbardziej odpowiednim do przeprowadzenia tej misji nie mógł być oczywiście nikt inny, jak tylko hr. Iannini. Tym razem jednak Amerykanie a wraz z nimi rząd de Gasperiego zastrzegli sobie wyraźnie, że nie może być mowy o żadnych sztuczkach, które miały kiedyś uśpić czujność Niemiec. Teraz hr. Iannini jest już w pełni narzędziem polityki USA i wykonawcą rozkazów Departamentu Stanu.

W tym właśnie celu hr. Iannini wyjechał do Argentyny. Przed odjazdem odbył kilka konferencji w Madrycie z ministrem spraw zagranicznych Martinem Artajo, a później z papieżem Piusem XII. Nie było przypadkiem, że hr. Iannini został przyjęty na tej samej audiencji, co i osobisty wysłannik prezydenta Trumana Myron Taylor.

Nie wiadomo, czy towarzystwo zbierze się dokładnie w takim składzie o jaki Departament Stanu zabiega. Bez względu jednak na wyniki tych zabiegów dostatecznie znamienny jest wybór kandydatów i pośrednika.

G. BRON.

Rzym, w czerwcu.

Wobec zmiany konstytucji

Ustąpienie Rady Powierników w Słowacji

PRAGA, 12.6. (API). Korespondent API donosi z Pragi. W związku z uprawomocnieniem się nowej konstytucji republiki czechosłowackiej, Słowacka Rada Powierników, podała się do dymisji, umożliwiając tym samym utworzenie nowej Rady na zasadach konstytucyjnych. Słowacka Rada Powierników z siedzibą w Bratislawie jest jak wiadomo rządem autonomicznym dla Słowacji.

Przewodniczącym Słowackiej Rady Narodowej jest znany przywódca słowackiego ruchu oporu Karol Szmidke, a przewodniczącym Rady Powierników dr Husak. W praskich kołach politycznych przewiduje się, że dr Husak zostanie wicepremierem w nowym gabinecie czechosłowackim, który ukonstytuje się w pierwszych dniach przyszłego tygodnia.

Zboże i surowce na rynkach świata

Nastrój niepewności i wyczekiwania był również w ub. tygodniu dominującą cechą rynków towarowych na Zachodzie. Obcięcie sum marshallowskich przez Izbę Reprezentantów podziałało jak „zimny prysznic" na nastroje haussy wywołanej przez spekulację w oczekiwaniu na wielkie dostawy do Europy Zachodniej. Ceny, zarówno zboża, jak i głównych surowców — z wyjątkiem metali i wełny — wykazywały tendencję wyraźnie zniżkową.

Sytuacja rynkowa zbóż nie uległa na ogół większym zmianom. Zbiory pszenicy ozimej w USA już się rozpoczęły, a pierwsze wyniki są raczej poniżej oczekiwanego poziomu. Nie mniej jednak ostatnia ocena globalnych zbiorów pszenicy w ilości 1 miliarda buszli zdaje się być zapewniona. W Kanadzie liczą się z mniejszymi zbiorami pszenicy niż w r. ub., częściowo z powodu zmniejszenia obszaru siewnego, częściowo wskutek powodzi, która zniszczyła część zasiewów. Nowy rekord zbiorów pszenicy osiągnęła Australia (200 mil. buszli), co pozwoli jej na dalszy wydatny eksport. Pomyślnie zapowiadają się również zbiory w Argentynie.

Z krajów wschodnio - europejskich najlepszych zbiorów pszenicy oczekują: Rumunia i Węgry, gdzie zwiększono znacznie powierzchnie uprawną pszenicy, tak że można liczyć się ze znacznymi nadwyżkami eksportowymi w tych krajach.

Na giełdzie chicagowskiej dokonywano już transakcji na nowe zbiory pszenicy, przy czym cena w transakcjach na lipiec utrzymuje się na poziomie ok. 234 centów za buszel. Za kukurydzę z nowych zbiorów płacono 215 centów za buszel.

BAWEŁNA I WEŁNA

Bawełna zniżkowała wyraźnie na wszystkich rynkach. W USA nastroje baissy spotęgowane zostały jeszcze przez wiadomość, iż bawełna amerykańska została całkowicie skreślona z dostaw marshallowskich, a tylko podwyższenie czerwcowej ochrony parytetowej na 31 centów wobec poprzednich 30.89 zahamowało gwałtowniejszą zniżkę cen. Na giełdzie nowojorskiej kurs spadł poniżej 39 centów za funt, a w transakcjach terminowych wynosił nieco ponad 37 centów. Bawełna egipska również silnie zniżkuje, wobec czego popyt na tym rynku zaczyna się znowu ożywiać. O większe dostawy zabiegają m.in. Indie, Jugosławia i Japonia.

Na aukcjach wełnianych w Australii i południowej Afryce ceny nadal zwyżkują. Nowy rekord osiągnięto w Geelongu, gdzie za prane marynosy płacono do 121 pensów za funt. W Londynie merynosy po raz pierwszy przekroczyły granice 100 pensów. Na rynku USA ceny zwyżkowały przeciętnie o 10 proc.

KAUCZUK I SKÓRA

Lekko zwyżkował również kauczuk, szczególnie w strefie sterlingowej. Za kauczuk malajski płacono w Londynie 13 — 18 pensów za funt. Na rynku USA tendencja była raczej chwiejna ze względu na zwiększenie kwot produkcyjnych dla wytwórni kauczuku syntetycznego. W N. Jorku za funt kauczuku naturalnego notowano 22.75 centów.

Na rynkach skórniczych południowo - amerykańskich zaznacza się od pewnego czasu zastój w transakcjach eksportowych, co skłania Argentynę do pewnych ustępstw co do poziomu cen. Większe zainteresowanie lekkimi skórami wykazuje ostatnio Anglia. Na rynku terminowym w N. Jorku panowała jednak tendencja mocna, a poszczególne gatunki zwyżkowały o 1—2 punktów.

STAL I METALE KOLOROWE

Kryzys na rynku stali w USA trwa w dalszym ciągu. Produkcja wielkich stalowni zmniejszyła się do tego stopnia, że musiano zmniejszyć eksport do krajów południowej Ameryki. Korzysta z tego przemysł angielski i belgijski, które już od dłuższego czasu zabiegają o zdobycie tamtejszych rynków zbytu.

Metale kolorowe są nadal artykułem silnie poszukiwanym, zarówno przez USA jak i kraje europejskie. Rząd USA zamierza zachęcić producentów do wzmożonego wydobycia rud przez przyznanie specjalnej subwencji w kwocie 30 mln. dol. dla kopalń miedzi, ołowiu i cynku.

Cena eksportowa miedzi w N. Jorku utrzymuje się na poziomie 21.50 centów za funt FAS, za cynk prime western płacą do 14 centów. Na rynku cyny oczekiwana jest zwyżka ceny w strefie sterlingowej do 524—527 funtów za tonę fob Rotterdam. Ostatnio zwiększyła się znacznie produkcja cyny w kopalniach azjatyckich. M. in. Sjam dysponować będzie w roku bieżącym kwotą 11.000 t. na eksport, zbliżając się tym samym do poziomu przedwojennego, który wynosił przeciętnie 15.000 t. rocznie.

Na rynku metali szlachetnych nastąpił w ub. tygodniu dość silny spadek cen platyny w USA. Obecnie płaci się za uncję 90—92 dol., podczas gdy do niedawna cena wynosiła jeszcze ponad 100 dol.

Współpraca czechosłowacko - polska

w dziedzinie planowania gospodarczego i statystyki

W Pradze odbyło się pierwsze posiedzenie polsko - czechosłowackiej Komisji dla współpracy w dziedzinie planowania gospodarczego i statystyki. Postanowiono utworzyć dwie podkomisje: planowania oraz statystyki, a także specjalną grupę do zagadnień planowania przestrzennego.

Jako tematy najbliższych prac ustalono m. in. koordynację wytycznych planów długoterminowych obu krajów, sprawę wspólnych okresów planowania, koordynację metod planowania gospodarczego i przestrzennego w obu krajach, sprawę programu i sposobu przeprowadzenia powszechnego spisu ludności, gospodarstw rolnych i zakładów pracy w roku 1950, ujednolicenia metod statystycznych w zakresie bieżącej sprawozdawczości statystycznej z wykonania planów w zakresie obliczenia dochodu narodowego oraz w zakresie statystyki rolniczej i przemysłowej.

Rozszerzamy wymianę towarową z Finlandią

Dnia 11 bm. wyjechała do Helsinek polska delegacja handlowa pod przewodnictwem dyrektora departamentu Min. Przemysłu i Handlu dr. Stanisława Galla.

W skład delegacji wchodzą: zastępca dyrektora departamentu Traktatowego w Min. Przem. i Handlu dr. Bronisław Kowalski, przedstawiciele Ministerstwa Skarbu i Narodowego Banku Polskiego oraz eksperci zainteresowanych przemysłów.

Tematem rokowań będą sprawy związane z rozszerzeniem dotychczasowych stosunków handlowych polsko-fińskich.

...GDY MATKA NIE ROZUMIE
...GDY TYLKO ZRZĘDZI
...GDY KOCHA MĄDRZE

w Nr. 13 tygodnika dla kobiet

„PRZYJACIÓŁKA"

Nakład 550.000 egzemplarzy. Kr 2374-1 Cena 10 zł.

ZA GRANICĄ PISZĄ

Przed wyborami w Czechosłowacji — Gen. Markos o sytuacji w Grecji — Po rozemie w Palestynie — Big Business stracił serce

Wysunięcie kandydatury premiera Gottwalda na stanowisko prezydenta Czechosłowacji spotkało się z aprobatą najszerszych kół społeczeństwa — donosi w korespondencji z Pragi moskiewska

„Prawda"

„Należy podkreślić — pisze dziennik — że prezydent republiki odgrywa szczególną rolę w życiu państwa czechosłowackiego. Jest on głównodowodzącym sił zbrojnych, kieruje polityką zagraniczną rządu i dysponuje szerokimi uprawnieniami przy rozstrzyganiu szeregu innych zagadnień państwowych. Postać prezydenta powinna skupiać wokół siebie wszystkie twórcze siły w kraju. Życie dowiodło, że społeczeństwo czechosłowackie dąży do zjednoczenia swych sił pod sztandarami demokracji ludowej, do zacieśnienia przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, do wzmożenia powszechnego pokoju i do zbudowania socjalizmu w swoim kraju. Dla realizacji tych właśnie zadań, Gottwald zrobił więcej aniżeli którykolwiek działacz polityczny Czechosłowacji.

„Prawda" podkreśla również, że obecne Zgromadzenia Ustawodawcze rozpoczęło swe prace już na mocy nowej konstytucji w warunkach, gdy prosty człowiek wysuwa się w społeczeństwie czechosłowackim na czoło, gdy zapewnienie prawdziwie demokratycznych stosunków staje się świętym obowiązkiem każdego działacza państwowego. Deputowani wybrani tym razem w wyniku imponującego zwycięstwa bloku demokratycznego, pamiętają niewątpliwie, wchodząc na salę posiedzeń parlamentu o swej odpowiedzialności przed całym narodem. Zgromadzenie Ustawodawcze Czechosłowacji odróżnia się od wszystkich poprzednich parlamentów tego kraju tym, że wśród deputowanych jest wielu ludzi, którzy wyszli z ludu, którzy pracowali jeszcze w fabrykach i na roli. Rozpoczęcie sesji parlamentu powołanego do życia wolą ludu, rozpoczyna nowy etap w rozwoju demokracji Czechosłowackiej. (w)

„Daily Worker"

zamieszcza wywiad z premierem rządu Wolnej Grecji dowódcą armii demokratycznej, gen. Markosem.

Gen. Markos oświadczył, że zwycięstwo demokratycznej armii greckiej jest pewne. „Nie odniesiemy go jutro powiedział on — lecz napewno w niedługim czasie 7/10 terytorium Grecji znajduje się obecnie pod stałą lub częściową kontrolą wojskową armii demokratycznej".

Generał zaatakował ostro pomoc udzielaną monarcho-faszystowskiemu rządowi ateńskiemu. Fakt, że w Grecji znajdują się żołnierze brytyjscy, gotowi w każdej chwili bronić interesów amerykańskich świadczy o bezpośrednim i b. wydatnym popieraniu faszystów. Naród brytyjski powinien zaprotestować przeciwko temu, by jego synowie popełniali drugą z kolei zbrodnię w Grecji, ingerując w jej sprawy, tym razem w obronie interesów amerykańskich. Naród brytyjski winien zmusić rząd do wycofania żołnierzy brytyjskich z Grecji. Wzywając klasę robotniczą i wszystkie demokratyczne narody Europy Zach. do poparcia armii demokratycznej, generał Markos oświadczył: „W szeregach postępowych odłamów ludzkości wzrasta zrozumienie dla walki partyzantów greckich".

„Times"

Omawiając sprawę rozejmu w Palestynie, wyraża przekonanie, że nie załatwia on zagadnienia Palestyny na przyszłość. Zdaniem dziennika, Anglia i Stany Zjedn. winni uzgodnić rozbieżności zdań na ten temat i zalecić obu stronom jasno nakreślony plan. „Bevin jednakże protestował przeciwko wszystkim dotychczas przedstawionym projektom. Jeśli w dalszym ciągu będzie prowadził tak niezręczną politykę w sprawie Palestyny, sytuacja jeszcze bardziej się skomplikuje", — pisze „Times".

Mówiąc o żądaniu sowieckim, dotyczącym wysłania obserwatorów do Palestyny — „Times" ogranicza się do stwierdzenia, że postulat ten jest zrozumiały.

Prasa brytyjska nie ukrywa, że warunki, jakie zawarte są w projekcie umów dwustronnych Stanów Zjednoczonych z krajami marshallowskimi, — godzą w niezawisłość gospodarczą tych krajów.

„Daily Herald"

przyznaje, że Amerykanie pragną wykorzystać plan Marshalla dla utrwalenia swych wpływów w Europie zachodniej.

„Wall Street Journal"

wypowiada się niedwuznacznie za dokonanym przez Izbę Reprezentantów obcięciem kredytów na program pomocy zagranicznej, mimo, iż do akcji Vandenberga o przywrócenie tych kredytów przez senat przyłączył się ponownie Marshall oraz, że została ona poparta przez Hoffmana, Dewey'a, Stassena i gubernatora stanu Kalifornia Warrena.

Również największe dzienniki nowojorskie „New York Times" i „New York Herald Tribune" krytykują stanowisko Izby Reprezentantów.

Wystąpienie „Wall Street Journal" wskazuje, że Big Business „stracił serce" dla pierwotnej koncepcji marshallowskiej. Wolałby on, na ogół, aby „pomoc dla Europy Zachodniej" została urzeczywistniona w ramach „gospodarki" konkurencyjnej i wolnej inicjatywy", chociaż niektóre koła przemysłowe popierają Vandenberga — i innych przeciwników redukcji planu Marshalla.

Wśród wydawnictw

WIADOMOŚCI NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Omówienie sytuacji ekonomicznej Polski w marcu br. otwiera numer piąty miesięcznika „Wiadomości Narodowego Banku Polskiego".

W dziale poświęconym rynkom zagranicznym dr. Stefan Perczyński poddaje analizie sytuację gospodarczą Szwajcarii. Autor stwierdza, że rok 1947 był dla Szwajcarii bardzo pomyślny. W ciągu całego roku notowano pełne zatrudnienie. Przemysł pracował w granicach całkowitego wykorzystania zdolności produkcyjnej. Sytuacja aprowizacyjna kraju polepszyła się znacznie, chociaż volumen importu żywności nie osiągnął jeszcze w odniesieniu do wielu artykułów poziomu przedwojennego. Bilans płatniczy kształtował się korzystnie, wyrazem czego między innymi był dalszy wzrost rezerw monetarnych.

Zagadnienie amortyzacji majątku stałego w przemyśle państwowym jest tematem interesującego artykułu mgr. J. Sierzputowskiego. W wyniku swoich rozważań autor stwierdza, że im dalej przemysł polski posuwa się na drodze do pełnej realizacji zasad gospodarki planowej, obejmującej już nie tylko ilościowo materiałową, lecz również i ekonomiczną stronę produkcji, tym więcej uwagi należałoby poświęcić opracowaniu odpowiednich norm i wzorów w odniesieniu do majątku stałego przedsiębiorstw przemysłowych. Rozmiary bowiem tego majątku i stopień jego zużycia nie mogą być w żadnym razie wielkościami przypadkowymi.

Tematem pracy dr. Edgara Barka jest problem szybkości obiegu pieniądza. Autor stwierdza, że „absolutna wielkość szybkości obiegu pieniądza jest bez znaczenia dla gospodarstwa społecznego, znajdującego się w stanie równowagi statycznej. Tak samo jak i ilość pieniądza jest ona czynnikiem czysto monetarnym, który na dalszą metę ma znaczenie tylko dla nominalnej wysokości poziomu cen". Natomiast w dynamice „wielkość szybkości obiegu nabiera specjalnego znaczenia. Decyduje ona bowiem o wpływie jaki wywiera na poziom cen rozszerzanie się albo kurczenie obiegu pieniężnego. Gdy szybkość obiegu pieniądza jest wielka, poziom cen jest bardzo wrażliwy na zmiany wielkości obiegu i stąd bardziej chwiejny. Ponieważ można na ogół przyjąć, że władze tworzące pieniądz, czy to rząd, czy też banki, tym prędzej powstrzymają się od kreacji dodatkowej ilości pieniądza, im większy wzrost cen to wywoła, więc ceteris paribus tym mniej należy oczekiwać inflacji, im większa jest szybkość obiegu pieniądza. Kreacja dodatkowej ilości pieniądza staje się bowiem wówczas środkiem mało skutecznym do osiągnięcia zamierzonego celu a mianowicie do przesunięcia siły kupna ze społeczeństwa na władzę tworzącą pieniądz. Im większa jest szybkość obiegu pieniądza, tym mniejsza jest siła kupna, którą władza tworząca pieniądz może zdobyć dla siebie kosztem pewnego wzrostu poziomu cen, tym mniejszy jest zatem też ciężar, który może być nałożony na gospodarstwo społeczne przez inflację".

W tym samym numerze „Wiadomości NBP" znajdujemy obszerny artykuł dr. Kazimierza Studentowicza pt. „Społeczno-gospodarcze znaczenie dematerializacji pieniądza".

Proces dematerializacji pieniądza jak stwierdza autor, odbywał się stopniowo i powoli. Punktem przełomowym dla tego procesu stała się dopiero pierwsza wojna światowa, która zakończyła okres funkcjonowania klasycznej waluty złotej, bez skutecznie kontynuowanej pod formą waluty pozłacanej i dewizowo-złotej. „Druga wojna światowa wprowadziła nas na tory waluty, która definitywnie zerwała nadmierne skrępowanie wewnętrznej polityki pieniężno-kredytowej przez przepisy dotyczące pokrycia emisji. Walutę taką przywykliśmy nazywać manipulacyjną, ale system walutowy każdego kraju może i w rzeczywistości przedstawia daleko idące odrębności, tak że wspólność nazwy bynajmniej nie oznacza wspólności systemu poza ogólną zasadą prymatu polityki pieniężno-kredytowej nad polityką walutową która z elementu dominującego w czystej walucie spadła do roli czynnika podporządkowanego".

Podsumowując swoje rozważania autor wskazuje na olbrzymie społeczno-gospodarcze znaczenie dematerializacji pieniądza. Po pierwsze — pieniądz jako środek wymiany w obrocie wewnętrznym stał się dobrem gospodarczo wolnym. Po drugie — umożliwia on przerabianie na wartości rzeczowe całej masy narastających w kraju oszczędności, przy czym obojętne jest czy te oszczędności są deponowane w systemie bankowym, czy też narastają poza nim. Po trzecie — umożliwia w pewnych granicach regulowanie tempa kapitalizacji społecznej i dokonywanie przesunięć w podziale dochodu społecznego. Po czwarte — spotęgowane zostały możliwości mobilizacyjne środków kapitałowych na potrzeby państwa, przy czym dług publiczny, wchłaniany przez system bankowy w granicach jego twórczej zdolności kredytowej nie wymaga ani oprocentowania ani amortyzacji. Wreszcie — umożliwione zostało uwolnienie stopy procentowej od wywołującego zaburzenia wpływu popytu na rezerwy kasowe oraz abstrakcyjną siłę kupna.

W ten sposób, stwierdza dr. Studentowicz, pieniądz stał się czystą koncepcją organizacyjną, polityka zaś pieniężno-kredytowa umiejętnością łączenia poszczególnych czynników produkcji w skali ogólno-gospodarczej w jeden wielki i sharmonizowany plan.

Treść numeru piątego dopełnia dokończenie artykułu prof. dr. Stefana Rozmaryna pt. „Organizacja obrotu bezgotówkowego w ZSRR", którego pierwsza część wydrukowana była w numerze czwartym „Wiadomości NBP". (a)

Nowy rodzaj eksportu

OD chwili zakończenia wojny duża ilość obywateli polskich korzysta z pomocy indywidualnej w formie paczek, przesyłanych im przez bliskich, przebywających w innych krajach. Szczególnie dużą pomoc okazują swym rodzinom Polacy zamieszkali w Stanach Zjednoczonych.

Dotychczasowa forma pomocy obok niewątpliwych korzyści sprawia również szereg trudności. Paczki, będąc bardzo długo w drodze, ulegają nieraz zniszczeniu. Zawartość paczek często nie odpowiada potrzebom obdarowanego i nie stanowi nigdy dóbr inwestycyjnych, nie zbędnych np dla zdewastowanych gospodarstw rolnych.

Na tym tle powstała obecnie nowa zupełnie koncepcja pomocy w ramach t. zw. eksportu wewnętrznego. Do współdziałania w tej akcji Rząd powołał Bank Polska Kasa Opieki S. A.

SPRAWA ZAUFANIA

Bank Polska Kasa Opieki S. A. założony został w roku 1929 przez Pocztową Kasę Oszczędności i prowadził z jednej strony akcję oszczędnościową wśród Polonii Zagranicznej, przekazywał pieniądze do kraju i za granicę oraz udzielał pomocy w sprawach finansowych naszym emigrantom, z drugiej zaś strony współpracował przy wymianie towarowej między krajem a zagranicą. Bank PKO był i jest jedynym bankiem, posiadającym własne przedstawicielstwa i filie poza Polską, a mianowicie: w Stanach Zjednoczonych. Argentynie, Francji i Palestynie. Duże zaufanie, jakim darzy Bank PKO Polonia zagraniczna, a zwłaszcza amerykańska, gdyż od Stanów Zjedn. rozpoczyna się akcja eksportu wewnętrznego, daje nadzieję, że nasza emigracja odniesie się z zaufaniem także do prowadzonej przez Bank akcji.

Inicjatywa polska przyjęta została przychylnie przez władze amerykańskie. które zaakceptowały nową działalność Banku PKO.

Koncepcja eksportu wewnętrznego opiera się na rozwoju naszej produkcji. która pozwala na dosyć już wielostronne zaopatrzenie rynku wewnętrznego. W tych warunkach akcja pomocy może być przeprowadzona bardziej racjonalnie w formie zakupywania przez ofiarodawców zagranicznych towarów produkowanych w kraju.

Zakupu takiego dokonać można na podstawie przedstawionych w oddziale Banku PKO w New Yorku i w jego agenturach kolekcji prób towarów przeznaczonych do eksportu wewnętrznego — przez wykupienie na miejscu dolarowych certyfikatów towarowych. Do tego celu została utworzona przy Banku PKO w New Jorku specjalna placówka pod nazwą „Pekao Trading Corporation".

Rozprowadzeniem w kraju zakupionych w Ameryce towarów zajmuje się PCH oraz Centrala Tekstylna. Biuro Eksportowe. Ofiarodawca wykupując (za walutę amerykańską) certyfikat towarowy zaznacza dokładnie ilość i typ wybranego towaru. Zlecenie ofiarodawcy zostanie przesłane natychmiast pocztą lotnicza do Banku PKO w Warszawie. które z kolei przesyła placówce rozdzielczej dyspozycję przesłania daru wskazanej osobie. Koszty opakowania i przesyłki ponosi placówka rozdzielcza eksportu wewnętrznego, która gwarantuje także pełna i bezpieczna dostawę. Cała procedura trwać będzie przy paczkach małych — kilka dni. przy przedmiotach ciężkich około 2 tygodni. W razie gdyby obdarowany nie chciał przyjąć paczki — zleceniodawca otrzymuje zwrot pieniędzy po upływie 1 miesiąca.

WYBIERAMY SOBIE PODARUNKI

Najbardziej atrakcyjnym momentem eksportu wewnętrznego dla obdarowanych jest asortyment przeznaczonych do tej akcji towarów. Obejmuje on obecnie 17 typów maszyn i narzędzi rolniczych. rowery. meble. różne rodzaje materiałów wełnianych i bieliźnianych oraz 2 typy paczek żywnościowych. Wszystkie towary są w najwyższych eksportowych gatunkach. Aby dać możność wybrania przez obdarowanych najbardziej odpowiadających im towarów — placówki rozdzielcze PCH organizują punkty informacyjno-propagandowe. posiadające próby całego asortymentu towarów. przeznaczonych do eksportu wewnętrznego. Punkty te znajdują się już w 14 miastach wojewódzkich. W celu poinformowania o akcji ludności wiejskiej sieć ich będzie musiała być zwiększona.

Dla amerykańskiego ofiarodawcy eksport wewnętrzny stanowi także lepszą formę pomocy. Poza samą możliwością ofiarowania potrzebnych artykułów — cena towarów jest w większości wypadków niższa a w kilku zaledwie równa cenom amerykańskim. Przy eksporcie wewnętrznym ofiarodawca nie ponosi już żadnych dodatkowych kosztów opakowania i przesyłki.

Międzyministerialna komisja eksportu wewnętrznego czuwać będzie nad należytym wykonaniem programu, między innymi nad tym, aby ilość sprzedawanych w Ameryce certyfikatów odpowiadała ściśle ilości przeznaczonych do akcji towarów.

DLA ROLNIKÓW

Obecny asortyment każe przypuszczać, że największym powodzeniem powinien się cieszyć eksport wewnętrzny u ludności rolniczej, która przy pomocy swych krewnych będzie mogła zaopatrzyć się w tak bardzo potrzebny sprzęt i maszyny rolnicze.

Kolekcja prób towarowych przybyła przed kilkoma dniami do New Jorku. W najbliższym więc czasie oczekiwać można pierwszych zleceń.

Eksport wewnętrzny stwarzając dogodne formy pomocy zarówno dla ofiarodawcy jak obdarowanego — powinien być szeroko wykorzystany, co posiadać będzie znaczenie ogólnopaństwowe, gdyż placówki eksportu zdobywać będą potrzebne na zakup surowców lub brakujących w kraju maszyn — dewizy.

W miarę rozwoju rozpoczętej akcji — zwiększony zostanie asortyment towarów oraz rozszerzony zasięg działalności na inne państwa zagraniczne. (h. b.)

Przepisy dewizowe dla repatriantów

Sprawę obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi reguluje dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26.IV. 1936 r. Wobec nasuwających się w praktyce wątpliwości przy stosowaniu przepisów określających pojęcie „cudzoziemca dewizowego" — Komisja Dewizowa ogłosiła następujące wyjaśnienie.

Wśród obywateli polskich, powracających obecnie do kraju po wieloletniej często nieobecności rozróżnia się dwie grupy. Do pierwszej należą obywatele, którzy wrócili za pośrednictwem Państw. Urzędu Repatriacyjnego, do drugiej — przyjeżdżający do kraju indywidualnie.

Ponieważ osoby, należące do pierwszej grupy wyraziły swą wolę stałego osiedlenia się w kraju przy zgłoszeniu się do polskich władz repatriacyjnych, z chwilą więc przyjazdu należy je traktować jako osoby zamieszkałe w kraju i zaniechać stosowania wobec nich ograniczeń dewizowych odnoszących się do cudzoziemców. Obywatele polscy wracający indywidualnie uważani są natomiast za cudzoziemców w rozumieniu przepisów dewizowych. Mogą oni zostać wyłączeni spod działania przepisów dla cudzoziemców tylko w tym wypadku, jeżeli udowodnią iż osiedlają się na stałe w kraju. Udowodnienie może nastąpić przez okazanie dowodów wygaśnięcia uprawnień do wyjazdu za granicę, wynikających z dokumentów za którymi przybyli do kraju, lub okazanie zaświadczenia o przyjęciu stałej pracy, założenie przedsiębiorstwa itp.

Obywatele polscy, posiadający dwa miejsca zamieszkania: w kraju i zagranicą — uważani są za cudzoziemców nawet w wypadku zarobkowania na terenie Polski. Obywatele obcy, przebywający w Polsce tylko w razie posiadania prawa stałego pobytu, wydanego przez władze administracji ogólnej, nie są uważani za cudzoziemców dewizowych.

Z ograniczeniami dewizowymi dla cudzoziemców łączą się przepisy, dotyczące obrotu nieruchomościami i prawami rzeczowymi, ciążącymi na nieruchomościach. Umowy kupna—sprzedaży między osobami zamieszkałymi w kraju, a cudzoziemcami dewizowymi mogą być zawierane tylko za zezwoleniem Komisji Dewizowej. Nie wymaga zezwolenia kupno nieruchomości położonej w Polsce od cudzoziemca przez osobę zamieszkałą w kraju jeżeli zapłata następuje na rachunek zablokowany cudzoziemca w banku dewizowym. Wymagają natomiast zezwolenia transakcje pomiędzy osobami zamieszkałymi w Polsce o ile połączone są z przekazywaniem zagranicę środków płatniczych.

Budujemy chłodnie na Wybrzeżu

RACJONALNA gospodarka w rybołóstwie morskim zależna jest w dużym stopniu od dobrze rozwiniętego chłodnictwa i produkcji lodu. Śmiało można powiedzieć, że jedynie przez postawienie chłodnictwa na właściwym poziomie spodziewać się możemy planowego zwiększenia połowów, a zatem sprawniejszego obsłużenia rynku wewnętrznego i znaczniejszego wzmożenia eksportu.

Racjonalna gospodarka w rybołówstwie morskim zależna jest w dużym stopniu od dobrze rozwiniętego chłodnictwa i produkcji lodu. Śmiało można powiedzieć, że jedynie przez postawienie chłodnictwa na właściwym poziomie spodziewać się możemy planowego zwiększania połowów a zatem sprawniejszego obsłużenia rynku wewnętrznego i znaczniejszego wzmożenia eksportu.

Dlatego też, kredyty na budowę i odbudowę chłodni — wynoszące ok. 200 milj. zł. — stanowią jedną z najpoważniejszych pozycji inwestycji całego rybołówstwa. Z sumy tej Min. Żeglugi inwestuje w tym roku 181 milj. zł. kredytu skarbowego na budowę chłodni, zamrażalni i fabryki lodu w Gdyni oraz na budowę chłodni i zakup urządzeń we Władysławowie. Ponadto Min. Przemysłu otworzyło kredyt bankowy w wysokości 8.972 tys. zł. dla Centrali Rybnej na budowę chłodni gdyńskiej (inwest. Państw. Zjedn. Przem. Chłodniczego) oraz 3 milj. zł. na chłodnię Centrali Rybnej w Elblągu.

OBECNA ZDOLNOŚĆ PRODUKCYJNA

Czynnych obecnie chłodni jest niewiele. Największa, o powierzchni składowej 2.672 m. kw., posiadająca możliwości magazynowania 1.200 ton ryb świeżych i mrożonych, pracuje w Gdyni. Czynna jest tu również zamrażalnia o wydajności 15 ton ryb na dobę oraz fabryka lodu, która produkuje 15 ton lodu dziennie. Taką samą zdolność produkcyjną ma fabryka lodu w Szczecinie, gdzie czynna jest druga co do wielkości chłodnia (na Łasztowni) o pow. 2 500 m. kw., zdolna do składowania ok. 1.200 ton ryb solonych i mrożonych jednocześnie.

W Łebie przystępuje do pracy wykończona ostatnio chłodnia, mogąca magazynować do 200 ton ryb. Mieszcząca się tu fabryka lodu produkuje 5 ton na dobę.

ROZBUDOWA

Jak wynika z przytoczonych wyżej cyfr inwestycji największe kredyty (ponad 170 milj. zł.) przyznano na rozbudowę chłodnictwa w Gdyni, która jest zresztą największym naszym portem rybackim i odbiera gros połowów bałtyckich oraz ryb importowanych. W stadium szybkiej budowy znajduje się nowa chłodnia, która będzie miała 4.000 m. kw. powierzchni składowej i możliwość magazynowania ponad 2 000 ton towaru jednocześnie. Dzięki kredytom projektowane zakończenie budowy w roku 1949 jest zupełnie realne Produkcja rozbudowywanej fabryki lodu wzrośnie do 40 ton na dobę, a dodatkowe urządzenia zamrażalni zwiększają jej wydajność do ok. 50 ton filetów na dobę.

W Szczecinie można będzie w ciągu lipca rozpocząć eksploatację zamrażalni o wydajności 15 ton.

Poza budową zakładów chłodniczych w dużych bazach rybołówstwa (Gdynia, Szczecin) plan rozbudowy sieci chłodni na Wybrzeżu przewiduje do roku 1953 budowę chłodni w Gdańsku, Władysławowie, Świnoujściu, Ustce, Kołobrzegu i Elblągu. Poważniejsze sumy przyznano w roku bieżącym na budowę chłodni i instalację urządzeń we Władysławowie (18 milj. zł.), gdzie mieści się jeden z ważniejszych naszych portów rybackich, stanowiący również bazę dla kutrów obcych (duńskich i szwedzkich).

SKÓRY RYBIE NA PANTOFLE

Aczkolwiek chłodnictwo jest podstawą usprawnienia obrotów rybą, nie małe znaczenie mają w przemyśle rybnym i te dziedziny, których zadaniem jest utylizacja odpadków rybnych, poza przerabianiem na mączkę rybną. Warto podać do wiadomości, że wykorzystywania i uszlachetniania odpadków rybnych przez garbowanie skór prawie wszystkich gatunków ryb morskich na skalę przemysłową podjęła się ostatnio utworzona w Gdyni Spółdzielnia Pracy „Mors". Opierając się na doświadczeniach Morskiego Laboratorium Rybackiego „Mors" pragnie dostarczyć na rynek miesięcznie ok. 2.500 skórek, które niewątpliwie zakupi przemysł galanteryjny. Produkcja obejmie różne „krokodyle", „jaszczurki" i „węże" — m. in. z dorsza. Społecznym celem Spółdzielni jest dopomożenie niezamożnym rybakom przez dostarczanie pracy chałupniczej ich rodzinom. Inicjatywa tym bardziej więc godna pochwały.

K. J. Krz.

Przed uruchomieniem elektrowni w Jaworznie

(am) Budowa wielkiej nowej elektrowni w Jaworznie jest jedną z poważniejszych inwestycji przeprowadzanych przez polski przemysł węglowy. Po przerwie zimowej, w czasie której prowadzono tylko prace montażowe wewnątrz budynków, obecnie roboty ruszyły na większą skalę.

Obok przedwojennej elektrowni, której zadaniem było przede wszystkim zaspokajanie potrzeb kopalni „Jaworzno", powstaje nowa wielka elektrownia, która dostarczać będzie prąd dla pierścienia śląskiego.

W budowie znajduje się olbrzymi główny gmach, który pomieści 6 potężnych kotłów. Każdy z nich będzie miał 25 m. wysokości, długość zaś rur, zmontowanych w każdym kotle, będzie wynosiła około 17 km. Prace przy montażu dwu pierwszych kotłów są już dość daleko posunięte. Pierwszy etap robót tzn. montaż 3 kotłów, 2 turbozespołów po 35 M. W. i jednego o mocy 8.8 M. W., według przewidywań powinien być zakończony w drugiej połowie 1950 r., po czym przystąpi się do wykonywania drugiego etapu t. zn. do montowania dalszych 3 kotłów i turbozespołu.

Przy budowie elektrowni stosowane są najnowocześniejsze metody techniczne. Elektrownia będzie całkowicie zautomatyzowana. Nad kotłami umieszczone zostaną elektrofiltry, które uchronią okolice przed popiołem.

Jednocześnie prowadzone są roboty przy budowie centralnej młynowni. Miał węglowy będzie tu mielony na pył i w tej postaci dostarczony do kotłów.

Ogółem przy budowie elektrowni jest na razie zatrudnionych około 300 pracowników.

Pogłębianie szybu »Jan I«

(am) Prowadzone od trzech lat prace przy pogłębianiu szybu „Jan I" w kopalni „Dębieńsko" (Rybnickie ZPW) dobiegają końca. Pozostało do wykonania tylko podszybie. Kierownictwo zakładu przystąpiło do prac przygotowawczych do montażu wieży szybowej i ustawienia maszyny wyciągowej, aby z chwilą ukończenia robót na dole szyb mógł być uruchomiony.

Zbiornik w Rożnowie zdał egzamin

W czasie trwającego obecnie nagłego przyboru wód. zbiornik w Rożnowie uchwycił ok. 90 miln. mtr sześc. wody Część wód. po przejściu wysokiej fali. zostanie spuszczona. by zrobić miejsce dla spodziewanego nowego przyboru wody. W tej chwili wysoka fala minęła granice woj. kieleckiego. Zagrożone osiedla zostały ewakuowane, a na tereny zagrożone powodzią wyruszyły ekipy ratunkowe i sanitarne.

Młodzież robotnicza w szkołach zawodowych

Ośrodek szkoleniowy Państwowych Zakładów Inżynierii w Ursusie grupuje blisko 350 uczniów. Prowadzi się tu trzyletnie gimnazjum przemysłowe i trzyletnią szkołę przemysłową.

Przeważająca ilość uczniów rekrutuje się ze sfer robotniczych. W gimnazjum na ogólną ilość 165 uczniów jest 115 dzieci robotniczych, 13 chłopskich i 15 inteligencji pracującej. W szkole przemysłowej stosunek ten jest podobny: 130 dzieci robotniczych, 29 chłopskich i 6 inteligencji pracującej.

Sprostowanie

Do zamieszczonego wczoraj wspólnego wywiadu RAP i SAP z wicemin. Szyrem wkradły się dwa zniekształcenia.

Zniekształcone acapity winny brzmieć:

„W tym sensie plany inwestycyjne przewidujące zakrojoną na olbrzymią skalę rozbudowę i rozszerzenie węzła kolejowego oraz skrócenie drogi na Szczecin — służą interesom obu krajów".

„Żegluga na Odrze leży również w zasięgu wspólnych zainteresowań. Przedłużenie rzeki Odry od Zagłębia Ostrawskiego przez zbudowanie połączenia wodnego Ostrawa — Koźle, z równoczesnym uregulowaniem żeglugi na średnim biegu Odry, da olbrzymie korzyści szczególnie w zakresie tranzytu czechosłowackiego".

Ś. † P.

ANNA MICHEJDOWA

ŻONA DR. MED. TADEUSZA MINISTRA ZDROWIA

opatrzona Św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 12 czerwca 1948 r., przeżywszy lat 65.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w górnym kościele Zbawiciela w Warszawie, dnia 14 bm., t. j. w poniedziałek o godz. 10-ej, po którym nastąpi przewiezienie zwłok na cmentarz Rakowicki w Krakowie do grobu rodzinnego, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

MĄŻ I RODZINA.

Złożenie zwłok do grobu w Krakowie nastąpi dnia 15 bm., t. j. we wtorek o godz. 14-ej.

Kr. 2392-1

Panu Doktorowi

Tadeuszowi Michejdzie

MINISTROWI ZDROWIA

z powodu śmierci żony Anny

składają wyrazy najgłębszego i serdecznego współczucia

Pracownicy Ministerstwa Zdrowia

Poznań po trzech latach

Po trzech latach prace nad odbudową Poznania zrobiły takie postępy, że na pierwszy rzut oka przyjezdny nie dostrzega zniszczeń, a czyste, doskonale utrzymane ulice i skwery dawno już zrzuciły z siebie piętno wojny.

Należy przy tym podkreślić wielki udział w odbudowie Poznania inicjatywy prywatnej, kierowanej przez Regionalną Dyrekcję Planowania i Zarząd Miejski.

Równocześnie sumy przeznaczone na odbudowę miasta ze źródeł państwowych i społecznych wzrastają z roku na rok.

W roku 1945 na odbudowę Poznania przyznano sumę 79.826 tys. zł, przy czym do najważniejszych prac w owym okresie należało uporządkowanie miasta, wywózka gruzu i uruchomienie zakładów użyteczności publicznej. W r. 1946 sumy przeznaczone na inwestycje budowlane wzrosły do 117.662 tys. zł, a w r. 1947 osiągnęły 175.971 tys. zł. Są to jednak tylko dotacje państwowe, a większość inwestycji budowlanych Poznania finansuje miasto.

Rok 1947 jest pierwszym etapem planowej gospodarki w odbudowie Poznania, a szczególny nacisk położono w nim na budownictwo mieszkaniowe i szkolne.

Plan inwestycyjny Poznania na r. 1948 przewiduje ogromny wzrost budżetu inwestycyjnego do sumy 900 mln. zł, w tym około 400 mln. zł przeznaczono na cele budownictwa mieszkaniowego, a ma to swoje znaczenie, że koszty budowy w Poznaniu są 2 razy niższe, niż w Warszawie.

MIESZKANIA

Zagadnienie budownictwa mieszkaniowego jest obecnie jednym z najpilniejszych. W r. 1939 Poznań posiadał 250 tys. mieszkańców, obecnie liczba ludności wzrosła do 305 tys., a oblicza się, że wzrost naturalny i przypływ ludności z innych miast wynosi około 10 tys. osób rocznie. W tych warunkach jaskrawo zaznacza się deficyt mieszkaniowy, co m. in. odbija się fatalnie na miejscowym przemyśle, który jest skrępowany w angażowaniu nowych sił roboczych, nie mając ich gdzie pomieścić. Tym czasem przemysł poznański został odbudowany w około 80 proc. Zakłady Cegielskiego nie tylko czynne są w pełni, ale wzrost zatrudnienia w nich w stosunku do okresu przedwojennego wynosi 100 proc.

Obok remontów i odbudowy domów mieszkalnych przystępuje się również w r. b. do budowy nowych domów, z których kilka otrzymają zakłady Cegielskiego dla swych pracowników. Podjęta zostanie również budowa bloków mieszkalnych dla nauczycieli.

Wzmożenie tempa budownictwa mieszkaniowego wpłynie w wysokim stopniu na rozwój przemysłu w Poznaniu. Przed wojną rozwijał się tu doskonale przemysł elektrotechniczny, przetwórczy i chemiczny, któremu i teraz rokuje się jak najlepsze nadzieje. Zakłady przemysłowe skupiają się głównie na prawym brzegu Warty, który jest w planach urbanistycznych przewidziany jako dzielnica przemysłowa. Wiąże się z tym jeden jeszcze problem pierwszorzędnej wagi dla odbudowy Poznania, a mianowicie sprawa skanalizownia tej części miasta. Plany na rok bieżący przewidują budowę kolektora prawobrzeżnego, co przyczyni się ostatecznie do rozwiązania tej kwestii, mającej szczególne znaczenie ze względów zdrowotnych. W rb. przyznano na cel budowy kolektora 20 mln. zł na prace wstępne Ukończenie budowy przewidziane jest na rok 1950.

POZNAŃ — MIASTO ZIELENI

Znaczną wagę przywiązuje Poznańska Dyrekcja Odbudowy, jak i Zarząd Miejski do sprawy zadrzewienia miasta Jest to szczególnie ważne ze względu na fakt, że Poznań ma stosunkowo duży procent gruźlików.

W r. ub. zalesiono 180 ha, a przewiduje się zalesienie dalszych 200 ha. W planach rozbudowy Poznania przeznacza się duże tereny na bulwary i parki, w których urządzone będą sztuczne jeziora, pomyślane jako bazy sportów wodnych.

SZKOŁY PRZEDE WSZYSTKIM

Jedną z poważnych trosk Ministerstwa Odbudowy oraz Zarządu Miejskiego w Poznaniu jest sprawa budownictwa szkolnego. Po zakończeniu działań wojennych okazało się, iż zaledwie 30 proc. budynków szkolnych nadaje się do użytku. Poważnie ucierpiał Uniwersytet Poznański oraz Collegium Anatomicum. Sumy przeznaczone na budownictwo szkolne w trzyletnim okresie odbudowy Poznania szybko wzrastają. W r. 1945 kredyty przeznaczone na ten cel wyrażały się skromną cyfrą 9 mln. zł, podczas gdy w r. 1947 na odbudowę wszystkich szkół i uczelni w Poznaniu przyznano ponad 56 mln. W r. b. na cele budownictwa szkolnego przewiduje się 240 mln. zł. Suma ta obejmuje zarówno kredyty Min. Odbudowy, jak i środki własne Poznania.

Dużym sukcesem, jakim poszczycić się może Poznań w związku z odbudową wyższych uczelni, jest odbudowa Collegium Anatomicum oraz auli uniwersyteckiej. Gmach Collegium uległ zniszczeniu w r. 1944 podczas nalotu amerykańskiego na Poznań. W r. 1947 przystąpiono do odbudowy zburzonego prosektorium oraz sali wykładowej. Dzięki zrozumieniu doniosłości odbudowy Collegium wśród społeczeństwa poznańskiego prace prowadzone były w szybkim tempie. Prawdopodobnie w r. 1948 odbudowa Collegium zostanie całkowicie ukończona, a studenci medycyny będą mogli odbywać ćwiczenia w odpowiednich warunkach.

Warto wspomnieć o tym, iż w podziemiach Collegium znajduje się zakład medycyny sądowej, w którym w swoim czasie spalono zwłoki Greisera.

Aczkolwiek krótki czas upłynął od chwili zamknięcia Targów Poznańskich, Poznań rozpoczął już przygotowania do następnych. W związku z rosnącym zainteresowaniem zagranicy naszym przemysłem, budowana jest dla wystawowych celów przemysłu nowa hala. Powierzchnia jej przewidziana jest na 4 tys. m. kw., a budowa ukończona zostanie w bież. sezonie budowlanym.

Niemniej ważnym zagadnieniem jest rozbudowa poznańskiego węzła kolejowego w związku z koniecznością usprawnienia i uwielokrotnienia połączeń kolejowych Ziem Zachodnich z resztą Polski. Główne linie tych połączeń przechodzą mianowicie przez Poznań.

W. FALKOWSKA

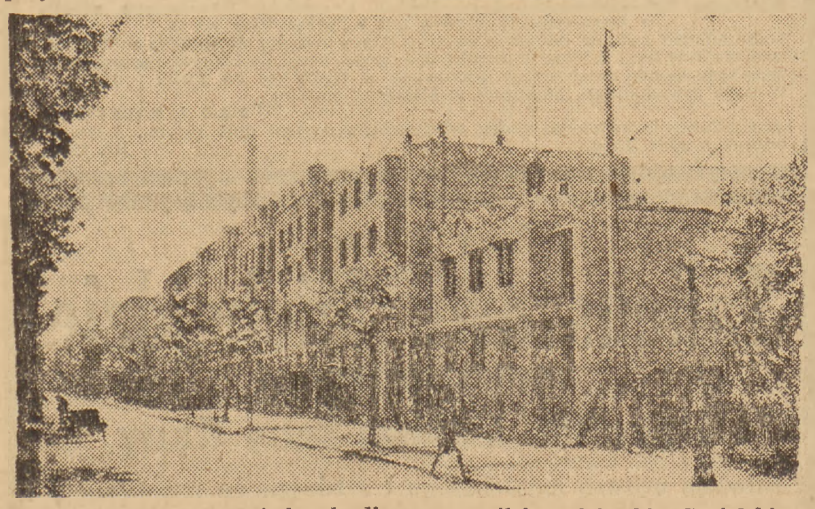

Budowa domów mieszkalnych dla pracowników fabryki Cegielskiego w Poznaniu

Pomnik Mickiewicza z Krakowa

odnaleziony w Hamburgu

Delegat Min. Kultury i Sztuki dr T. Gostyński odnalazł w Hamburgu zrabowany przez Niemców w czasie okupacji pomnik Mickiewicza z Krakowa. W pomniku brak tylko jednej z bocznych figur.

Poza tym prof. dr. Karol Estreicher w czasie ostatniej akcji rewindykacyjnej na terenie Bawarii odnalazł szereg wartościowych obrazów szkoły francuskiej i holenderskiej, zrabowanych z Warszawskiego Muzeum Narodowego przez ukraińskich ss-manów. Nadto prof. dr. Estreicher odzyskał dla Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie kilka bezcennych druków oficyny Gutenberga z XV w., w tym orginalne korekty tej pierwszej na świecie drukarni.

Apel PCK

W związku z wiadomościami, jakie ukazały się w prasie w sprawie rewindykacji dzieci polskich z Niemiec do Polski Czerwony Krzyż wznawia swój apel do osób, które wiedzą cokolwiek o dzieciach wywiezionych przez okupanta, aby zgłaszały posiadane wiadomości do Biura Informacyjnego Zarządu Głównego P. C. K., Warszawa, ul. Piusa XI — 24.

Naczelnym zadaniem delegatury P. C. K. w Niemczech jest odszukiwanie dzieci polskich i kierowanie ich do kraju.

Wyrok w procesie wałbrzyskim

na młodocianych przestępców

W dniu 12 bm. zapadł wyrok w sprawie członków nielegalnej organizacji koła ministrantów przy kościele parafialnym w Grzymałowie.

Sąd skazał oskarżonych: Eugeniusza Kukorzę i Wacława Belkę na 10 lat więzienia, Zbigniewa Szczepaniaka na 7 lat więzienia, Czesława Waśniewskiego na 4 lata więzienia, Henryka Grzeszczaka na 2 lata, Bolesława Krzywdę na 2 lata, Bolesława Prusa na 2 lata więzienia, Karola Węgrzynowicza na 1 rok więzienia, Mariana Mokrzyckiego na 1 rok więzienia z zawieszeniem.

W motywach wyroku podkreślono, że Sąd uwzględnił przede wszystkim młody wiek oskarżonych oraz atmosferę, w jakiej przebywali oni do chwili aresztowania. Jednym z głównych czynników, który przyczynił się do tego, że chłopcy wkroczyli na drogę przestępstw był brak opieki rodzicielskiej, jak również silny wpływ księdza opiekuna koła ministrantów.

3.000 dzieci polskich z zagranicy,

przyjedzie na wczasy do kraju

Komisja Organizacji Wczasów Letnich dla Dzieci Polskich z Zagranicy przy Min. Oświaty organizuje w bieżącym okresie wakacyjnym 6-tygodniowy pobyt w kraju dla dzieci wychodźctwa. 3 tysiące najmłodszych Polaków, którzy przeważnie kraju swego jeszcze nie znają, przyjedzie z Niemiec, Francji, Belgii, Holandii, Czechosłowacji, Węgier i Anglii, by przeżyć we własnej ojczyźnie okres wypoczynku.

Prezydent Bierut objął protektorat nad całością akcji wakacyjnych dla dzieci z zagranicy.

Szereg organizacji społecznych w ramach Komisji czyni starania, by dzieciom, które przybędą, zapewnić jak najlepsze warunki pobytu. Przygotowania są w pełnym toku.

O godzinie 18.30

Fala powodziowa minęła szczęśliwie Warszawę

Kulminacja na Wiśle w Warszawie nastąpiła o godz. 18.30 i trwała do godz. 19.21 przy stanie wody 5, 67 cm, po czym zaczęła opadać.

Energiczna akcja obronna wałów w okolicach ujścia Wilanówki trwa w dalszym ciągu i trwać będzie aż do chwili zmniejszenia się poziomu wody na Wiśle.

Na odcinku Warszawa-Modlin w okolicy Rajszewa koło Jabłonny, gdzie wał ochronny nad Wisłą jest zniszczony, woda zaczęła się w dniu 12 bm. w godzinach rannych wylewać na okoliczne pola. W okolicy Nowego Dworu dochodziła do toru kolejowego. Po lewej stronie Wisły w okolicy Dziekanowa pomiędzy Łomną a Pienkowem, Wisła wylała na okoliczne pola. Wylew nastąpił także w miejscowościach Tominów oraz Czastków. W sobotę w godzinach południowych woda dochodziła do drogi, łączącej miejscowość Łomna z Warszawą.

W okolicy Nowego Dworu wylała rzeka Narew.

Od zniszczonego mostu w Modlinie aż do miejscowości Sady woda opiera się o wał ochronny nad Wisłą. Czuwa tu 6 brygada „Służby Polsce".

W rejonie Secynina w godzinach południowych dał się zauważyć lekki przelew na dolinę sochaczewską. Na innych odcinkach przelewu przez wały nie było.

Wyścigi konne

Dziś nagroda im. Prezydenta R. P.

Na starcie najpoważniejszej próby dla 4-letnich i starszych koni staje 6 koni, reprezentujących 5 stajen.

Najlepszym koniem w swej stawce jest nieudowodnionego pochodzenia Turysta. O dalsze kolejne miejsca będą walczyli pozostali uczestnicy. Najwięcej szans ma Onyx, który biega w rb. coraz lepiej i wygrał ostatnio nagrodę „Albigowej". Dystans 3.200 mtr. jest odpowiedni dla Izana.

Koń ten biegał jednak w roku obecnym słabo i zdaje się, że nie powtórzy swoich sukcesów z lat ubiegłych. Ararat jest bardzo nerwowy, ale może wziąć udział w walce.

Wicher IV wygrał dwukrotnie, ale od koni grupowych. i pierwszy raz idzie z końmi pozagrupowymi. Dla Turysty liderować będzie towarzysz stajenny Santa Cruz Typujemy Turysta, Onyx.

Gonitwa szósta — to arabskie „Derby" wartości 250.000 zł. na dystansie 3000 mtr. W gonitwie tej weźmie udział 7 źrebców z 5-ciu stajen. Najsilniejsza jest stajnia Nowy Dwór. Grand ustępował tylko Farhanowi i Farukowi, Cadir wygrał nagrodę Skowronka bardzo łatwo. W wyścigu na siłę może okazać się groźnym Omar. W kondycji znajduje się Ozolis, a niespodziankę może zrobić Wiwat. Typujemy Grand, Omar, Ozolis.

W gonitwie pierwszej grupy ujrzymy na starcie 7 dobrych koni. Leverhoof, debiutując był trzeci za Caroleą i Piką. Cawor — zimowy faworyt na „Derby", jest tępy i w ostatnim swoim wyścigu był ostatni. Nie należy go jednak lekceważyć. Łańcut wygrał ostatnio z miejsca, bijąc lubiącego walczyć Filma. W kondycji jest Luks, który wygrał w roku bieżącym dwukrotnie. Typujemy: Łańcut, Cleverhoof, Luks.

TYPUJEMY:

1) Furda, Enorme
2) Jastaria III, Chorążanka
3) Ines II, Jabłonna
4) Łańcut, Cleverhoof, Luks
5) Turysta, Onyx
6) Omar, Grand, Ozois
7) Orchidea, Bojar, Galanteria
8) Sybille d'Or, Chanson, Fidelitas
9) Exerga, Olimpiada.

WYNIKI 10-GO DNIA GONITW

Gon. 1. Nagr. 70.000 zł. Płoty dyst. 3 200. 1) DACCIA (ż. Dylik), 2) PECHOWIEC.

Tot. 240 zł. porz. 540 zł.

Gon. 2. Nagr. 60.000 zł. Dyst. 2.400 m 1) HAIFA (ż. Biesiadziński) 2) ELIMAR.

Tot. zw. 480 zł. fr. 380, 640 zł. porz. 3730 zł.

Gon. 3. Nagr. 40.000 zł. Dyst. 1.600 m., 1) ASTROLOG (ż. U. Zuber), 2) NANDU.

Tot. zw. 3800 zł. fr. 340, 240 porz. 8610.

Gon. 4. Nagr. 50.000 zł. Dyst. 1.800 m. 1) BEL CANTO II (I. WOJTAS), 2) ORION IV.

Tot. zw. 920 porz. 2490 fr. 140 430.

Fon. 5. Nagr. 60.000 zł. Dyst. 1600 m. 1) FILM (ż. Lipowicz), 2) DROGOSŁAW.

Tot. zw. 200 zł fr. 200, 220 zł. porz. 630 zł. fr. 123. 990 zł.

Gon. 6. Nagr. 70.000 zł. Dyst. 2.200 m. 1) WICHER IV (ż. Biesiadziński), 2) ZEGARYNKA.

Tot. zw. 380 fr. 220, 330 zł. porz. 1630 zł. tr. 7230 zł.

Gon. 7. Nagr. 60.000 zł. Dyst. 2.600 zł., 1) ISTHMUS (ż. Pulc), 2) POŚWIST.

Tot. zw. 440 zł. fr. 300, 400 zł. porz. 2.010 tr. 1680 zł.

Gon. 8. Nagr. 65.000 zł. Dyst. 1.600 m. 1) MONTE CARLO (ż. Dulc), 2) HUROMISZA.

Tot. zw. 360 fr. 260, 240, porz. 1260 tr. 2850 zł.

W gonitwie trzeciej nerwowy STORNO zamiast po ruszeniu koni zostać na starcie począł gonić przeciwników.

Gonitwę wygrał ASTROLOG. który tydzień temu był daleko ostatni.

Z sali Filharmonii

E. Gilels — K. Iwanow

Wszystko na świecie ma swą stronę formalną i merytoryczną. Nawet koncerty. O ile bowiem XXXIV koncert symfoniczny Filharmonii w dniu 11 bm. był pod merytorycznym względem koncertem dobrym, o tyle formalnie skłaniał się do szeregu nieporozumień.

Przede wszystkim zapowiadano symfonię Głazunowa, następnie usiłowano zastąpić ją uwertura-fantazją Karra-Karrajewa, ale ani poprzednia zapowiedź, ani to usiłowanie nie znalazły jakoś niestety żadnego oddźwięku w rzeczywistości. Program koncertu ograniczył się więc do baletowej suity Arama Chaczaturiana „Gajane" oraz do koncertu fortepianowego B-moll i „Kaprysu włoskiego" Czajkowskiego.

Aczkolwiek jesteśmy dożywotnimi chyba wielbicielami geniuszu Czajkowskiego, zwłaszcza w słynnym jego koncercie fortepianowym i pełni dużego szacunku dla twórczości Chaczaturiana, tego rodzaju układ programu wydawał się być nieporozumieniem, które koncert ten predestynowało nie tyle do wieczorowej pory dnia piątkowego, ile do południowych raczej godzin i to w niedzielę.

Jeśli zresztą o godziny chodzi — koncert rozpoczął się z przeszło półgodzinnym opóźnieniem.

Fakt, że koncert był jednak, jak się już rzekło, dobry, zawdzięczamy talentom dwóch muzyków radzieckich. Pianista Emil Gilels grał koncert Czajkowskiego ze znakomitą techniką i wybitną muzykalnością. O sztuce tego pianisty wypowiemy się może obszerniej w sprawozdaniu z jego recitalu. Na razie zaznaczamy, że lekkość i subtelność gry Gilelsa nadała genialnemu dziełu Czajkowskiego rysy i brzmienie niemal że chopinowskie.

Dyrygent koncertu, Konstanty Iwanow dobrze już jest znany publiczności warszawskiej. Nieprzeciętny jego kapelmistrzowski talent świecił pełnym blaskiem zarówno w pięknej orientalistyce chaczaturianowej suity, jak i w doskonałym akompaniamencie koncertu Czajkowskiego.

Szkoda, że kapelmistrz ten nie pokazał nam dotąd szerszego nieco repertuaru, którym zapewne musi dysponować.

Orkiestra brzmiała bardzo dobrze.

M. B.

Poszukujemy

do buchalterii przebitkowo-przemysłowej: 1) głównego księgowego bilansistę. Warunki do omówienia. Możliwość mieszkania. 2) pomocników księgowych, ponadto 3) wykwalifikowanych handlowców i urzędników administracyjnych. Warunki do omówienia. Oferty wraz z dokładnym życiorysem składać: Bydgoszcz 1, skrzynka pocztowa Nr. 179. Kr 2361-0

5 minut historii Warszawy

5 czerwca 1861 roku wydany został ukaz carski określający kordynację i kompetencję warszawskiej Rady Miejskiej. Był to pierwszy dekret wyznaczający ściśle prawa samorządu miejskiego. Radni pochodzili głównie z nominacji i delegacji poszczególnych uznanych stowarzyszeń. Same kompetencje Rady i gminy miejskiej były bardzo ograniczone.

11 czerwca 1860 roku odbyły się w Warszawie pierwsze od upadku Powstania Listopadowego manifestacje uliczne. Domagano się przywrócenia tych wszystkich praw, z jakich korzystała ludność tzw. Królestwa Kongresowego przed 1832 rokiem.

17 czerwiec 1657 rok. W prowadzonych ze zmiennym szczęściem walkach ze Szwedami, sojusznik szwedzki — Rakoczy zajął Warszawę. Na szczęście na krótko. Ten okres historii stolicy należy do jednego z najtragiczniejszych w jej dziejach. Warszawa została doszczętnie złupiona a liczba jej mieszkańców spadła przeszło o połowę.

Stare i nowe „miasto"

istnieje pod powierzchnią Warszawy

Pod powierzchnią stołecznych ulic, pod brukiem placów a nawet pod ścieżkami miejskich ogrodów — na całej przestrzeni Warszawy — biegną inne ulice, znajdują się inne place. W niczym nie przypominają one tego, co dzieje się na powierzchni, ale rola tych podziemnych „ulic", czyli kanałów, jest równie ważna, jak arterii komunikacyjnych. Magistrale kanałowe są tak obszerne, iż z łatwością posuwać się nimi może dorosły człowiek. Na skrzyżowaniach tych magistrali tworzą się małe placyki — jeziorka. Wreszcie biegną ku rzece kanały — burzowce, wielkie, półokrągło sklepione korytarze, przeznaczone na przyjmowanie nadmiaru wody w wypadku deszczu— stąd ich nazwa. Zabezpieczają one sieć kanalizacyjną przed rozsadzeniem przez nadmiar wody.

To podziemne miasto powstało z końcem XIX wieku i rozbudowuje się w miarę rozrostu miasta nadziemnego.

Ale obok tych współczesnych instalacji podziemnych Warszawa posiada po dziś dzień mało albo wcale niezbadane korytarze i lochy podziemne, których pierwotne przeznaczenie nie zawsze jest nam znane. **Przed paru dniami stwierdzono istnienie podziemnego korytarza łączącego jeden z fortów cytadeli z prawym brzegiem Wisły.** Nie wiemy, czy ten podziemny korytarz, zbudowany przez władze carskie dla celów wojskowych, zachował się całkowicie i w jakim stanie. Nie przedstawia on jednak dla historyków stolicy żadnej specjalnej wartości. (Zbudowany prawdopodobnie ok. 1860 roku).

Inaczej ma się sprawa z szeregiem innych, znacznie starszych przejść podziemnych. Jest rzeczą powszechnie znaną, iż teren Frascati dosłownie zryty jest podziemnymi korytarzami. Jeden z nich wiedzie z pałacyku dawnej loży masońskiej (obecnie własność prof. Pniewskiego) tuż przy skarpie od strony ul. Książęcej aż do podziemi dawnego pałacu Poniatowskich po drugiej stronie Książęcej (przed wojną — główny budynek szpitala św. Łazarza).

Na terenie Frascati, według historycznych i całkowicie wiarygodnych zapisków, znajdują się groty podziemne z kamiennymi posągami. Grot tych, mimo wielokrotnych poszukiwań, nie odnaleziono. Gęsta sieć podziemi warszawskich łączyła (a może jeszcze łączy?) szereg punktów na linii: Katedra — Zamek Królewski — kościół św. Anny — Pałac Kazimierzowski (Uniwersytet) — Pałac Ostrogskich (Konserwatorium — przed wojną). Również biegły przejścia podziemne wokół zamku ks. Mazowieckich w kierunku koryta Wisły. Jeszcze w roku 1939 stwierdzono, iż gmachy Uniwersytetu z Zamkiem łączą podziemne korytarze. Brak powietrza nie pozwolił na przejście tej całej trasy podziemnej.

W opisie ogrodów warszawskich wydanym w 1784 roku architekt Szymon Zug pisał: „Jeden z podziemnych chodników, oświeconych dostatecznie z góry przez kilka otworów, prowadzi po różnych zakrętach do drzwi, które się otwiera ją na podziemną salę, należycie światłą, której ściany i kilka kolum wspierające cztery wnęki z siedzeniami są z fałszywego marmuru i utrzymują banię pięknie i ozdobnie wyżłobioną z otworem u góry, oświecającym te podziemia". Opis ten odnosi się do dzisiejszego terenu Frascati.

Innego rodzaju lochy znajdują się pod remontowaną obecnie kamienicą książąt Mazowieckich na rynku Starego Miasta. Było to więzienie dla najcięższych przestępców. Wreszcie wszystkie kamieniczki staromiejskie posiadały obszerne, nieraz dwupiętrowe piwnice, przeznaczone na składy win. Poza tym lochy kościelne służyły ongiś jako katakumby.

Przy obecnej odbudowie Warszawy nie jeden raz natkniemy się podczas kopania fundamentów na stare mury podziemnych korytarzy. Spotyka je na swej drodze przebijana trasa „W—Z", ku zdziwieniu odkrywców, nie przypuszczających, iż przed wiekami znana była doskonale technika budownictwa podziemnego. Te nowoczesne kanały wodne i stare korytarze podziemne — to jak gdyby odpowiedniki starej i nowej Warszawy rozwijające się lub „zamierające" w miarę potrzeb rozwojowych stolicy. **(W)**

Nowe wozy

i zagęszczenie ruchu obiecują MZK jeszcze r. b.

W roku bież. wykonany zostanie szereg robót budowlanych w zakresie budowy zajezdni, garażów i warsztatów. Prowadzone też będą intensywne prace nad wymianą i normalizacją torów i sieci. — Nowa Marszałkowska uzyska połączenie z wiaduktem żoliborskim. Nowa linia trolleybusowa połączy dworzec główny przez Koszykową, Piusa i Łazienkowską z ul. Czerniakowską. Wprowadzone ulepszenia pozwolą na zwiększenie obrotów taboru od 15 do 20 proc. i skrócą czas przejazdu. Powiększenie stanu ilościowego taboru pozwoli na zagęszczenie ruchu na głównych trasach przede wszystkim na liniach łączących Warszawę lewobrzeżną z Pragą.

W roku bież. MZK odbudują 11 dalszych wozów tramwajowych, zbudują 20 nowych wagonów w kraju; ponadto wykonany będzie generalny remont 40 wagonów eksploatowanych obecnie. 30 nowych autobusów zakupimy za granicą. Wzrośnie również liczba trolleybusów do 23—25 wozów.

Koncerty Chopinowskie

Jak już donosiliśmy, dn. 18-go b. m rozpoczną się w Warszawie koncerty Polskiego Konkursu Eliminacyjnego do IV Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego. Koncerty te będą dostępne dla publiczności. W związku z powyższym Zarząd Instytutu Chopina podaje do wiadomości, iż sekretariat konkursu (Warszawa, Zgoda 15) rozpoczął sprzedaż biletów abonamentowych i ulgowych. Koncerty odbywać się będą w sali Polskiej YMCA (Marii Konopnickiej 6).

Cena abonamentu zwykłego wynosi zł 900.—, ulgowego zł 450.

Śnieżyca w górach

na pograniczu polsko-czeskim

CIESZYN, 12. 6. (PAP). Prasa czechosłowacko-polskiego pogranicza donosi o niezwykłym i dotąd nienotowanym wydarzeniu.

W Beskidach Cieszyńskich spadł śnieg, pokrywając 12-centymetrową warstwą wszystkie wyższe szczyty. Śnieg utrzymał się kilkanaście godzin.

Prognoza pogody

Pogodnie. Na ogół dość pogodnie. W godzinach popołudniowych możliwość przejściowego wzrostu zachmurzenia. Lekka skłonność do burz. Temperatura w ciągu dnia ok. plus 26 stopni, jak wczoraj.

Ośrodki Zdrowia leczą bezpłatnie zimnicę

W związku z dużym nasileniem zimnicy (malarii) na terenie Warszawy Resort Zdrowia i Opieki Społecznej Zarządu m. st. Warszawy przypomina lekarzom o obowiązku zgłaszania wszystkich przypadków zimnicy i jej podejrzenia do Sanitariatu (Bagatela 10 front IV piętro tel. 8-60-58) lub do terenowych Biur Sanitarnych przy Ośrodkach Zdrowia.

Jednocześnie przypomina się, że wszyscy chorzy na zimnicę mogą leczyć się bezpłatnie w specjalnych poradniach przeciwmalarycznych przy 7-miu Ośrodkach Zdrowia.

Kontrasty

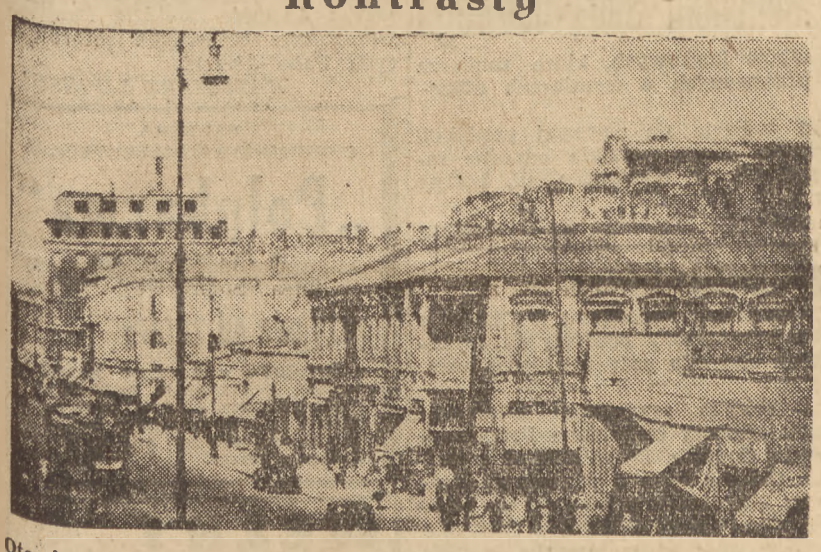

Oto jeden z najruchliwszych punktów śródmieścia Warszawy, skrzyżowanie Wspólnej z Marszałkowską. Na tym odcinku dostrzega się wyraźnie stołeczne kontrasty budowlane. W głębi (przy ul. Nowogrodzkiej) widać sześciopiętrowy dom mieszkalny (w połowie dopiero wyremontowany) tuż obok, na całej długości, ciągną się niskie „parterówki" sklepów. Tego rodzaju kontrasty spotykamy i w innych dzielnicach miasta, ale ul. Marszałkowska posiada ich najwięcej.

Zgłoszone budowy nowych domów

przemysłowych, handlowych i biurowych

Poza zgłoszonymi do Inspekcji Budowlanej projektami nowych domów mieszkalnych zgłoszono również szereg innych projektów obiektów przemysłowych, handlowych i biurowych.

Z ważniejszych obiektów przemysłowych wymienić należy projekt budynku Rzeźni Miejskiej, przy ul Sierakowskiego 1.

Z obiektów użyteczności publicznej między innymi Elektrownia Warszawska zaprojektowała gmach na Wybrzeżu Kościuszkowskim 27. Zarząd Miejski zgłosił projekt budowy obiektu w Al. Gen. Sikorskiego 6 oraz Izba Adwokacka również w Al. Gen. Sikorskiego 11.

Z obiektów gospodarczych wymienić należy projekt gmachu Centrali Handlowej Przemysłu Drzewnego, ul. Kolejowa 67.

Zgłoszone projekty obejmują budownictwo fundamentów oraz gruntowne remonty.

Kąpiele solankowe w Warszawie

bez wyjazdu do Ciechocinka

Wydział Szpitalnictwa Resortu Zdrowia i Opieki Społecznej komunikuje, że z dniem 15 b. m. Oddział Przyrodoleczniczy (Fizykoterapii) Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie, ul. Oczki 6, uruchomił dział kąpieli solankowych (ciechocińskich).

Chorzy ambulatoryjni, kierowani przez lekarzy mogą korzystać z kąpieli solankowych, kwasowęglowych, natrysków i wszelkich innych urządzeń przyrodoleczniczych Oddziału (elektroterapia, termoterapia, helioterapia etc.) codziennie w godzinach 8—14, za opłatą wg. obowiązującego cennika Zarządu Miejskiego.

Do dyrekcji MZK

Brutalny szofer i człowiek bez nóg

Dnia 12 czerwca o godz. 14.30 do trolleybusu C nr 36 wsiadł przez przedni pomost młody człowiek bez nóg. Szofer rozkazującym głosem objawił mu, żeby natychmiast wyszedł i wszedł przez tylne wejście, bo tu nie ma komu płacić. Trolleybus nie był przepełniony, ale z tyłu powstał „korek". Człowiek o kulach pokornie zaczął tłumaczyć szoferowi, że myślał, iż wolno mu wejść przez przedni pomost. Myślał słusznie. Jednak szofer pełnym złości głosem wykrzykiwał do beznogiego pasażera i wreszcie, szarpiąc go za rękaw zażądał, żeby zszedł on natychmiast, ponieważ nie ma biletu. Speszony pasażer o kulach chciał zapłacić, a nawet chciał oddać 15 zł. szoferowi, ale ten odtrącił pieniądze i zagroził, że zawoła milicjanta. (?)

Wtedy wtrącił się pasażer stojący obok i upomniał szofera, że nie ma on prawa wrzeszczeć i szarpać pasażera. Tymczasem kalека z trudem ciągnąc swe kule zszedł ze stopnia. Było to na przystanku między Bracką i Zgoda. Kontroler, który przecisnął się ze środka wozu stwierdził, że nic nie zaświadczy, bo nie słyszał zajścia, zapytany o nazwisko lub numer nie chciał powiedzieć.

Dyrekcja Miejskich Zakładów Komunikacyjnych powinna tę sprawę odpowiednio załatwić. Trudno jest wytłumaczyć, dlaczego szofer z taką nienawiścią odniósł się do człowieka bez nóg i dlaczego kontroler obawiał się wyjawić nazwisko i numer. **B. K.**

Do Mieni, Wilanowa i na Powązki — wycieczki PTK

W dniu dzisiejszym Polskie Towarzystwo Krajoznawcze organizuje następujące wycieczki:

Wycieczka do ciekawego rezerwatu jodłowego w Mieni — stamtąd 7 km pieszo do Cegłowa. Zbiórka o godz. 9-tej rano przy kasach biletowych na Dworcu Wileńskim. Koszt przejazdu 320 zł.

Wycieczka do Wilanowa zwiedzi pałac i park wilanowski. Zbiórka o godz. 9.45 przy kolejce przy ul. Belwederskiej. Koszt wycieczki około 100 zł.

Wycieczka na Cmentarz Wojskowy na Powązkach. Zbiórka przed bramą wejściową cmentarza o godz. 10 rano. (Dojazd tramwajem nr. 8).

15 b.m. ostatnia cegła w bloku Min. Przemysłu

Budowa wielkiego bloku Ministerstwa Przemysłu i Handlu na Pl. Trzech Krzyży w surowym stanie dobiega końca. Przewiduje się, iż w dniu 15 b. m. wmurowana zostanie ostatnia cegła, ściśle — ostatni pustak z gruzobetonu. Od tego momentu zacznie się tynkowanie i wykończanie wnętrza. Równocześnie zniknie raz na zawsze szpetny, drewniany parkan ogradzający miejsce budowy a powiększony chodnik zlikwiduje obecną ciasnotę ruchu ulicznego. Dalsze domy zespołu budynków Min. Przemysłu będą budowane na tyłach obecnie wykończanego gmachu — od str. ul. Hożej i Żurawiej.

Dziś w stolicy

Imprezy

O godz. 10.30 w Teatrze Polskim popis z pantominą na tle bajki Andersona „Matka" Szkoły Plastyki i Rytmiki Wandy Jeżowskiej.

✦

O godz. 16 na Kole przy Szkole Powszechnej Nr. 141 (ul. Ożarowska 83) zabawa ludowa. W programie koncert, tańce, zabawy, gry sportowe. Wstęp bezpłatny.

Koncerty

O godz. 15 w parku Dreszera — Orkiestra Wodociągów i Kanal.

O godz. 17.30 w parku Ujazdowskim — Orkiestra Wodociągów i Kanal.

O godz. 16 teren przy ul. Ożarowskiej 83 (Koło) — Orkiestra Wysokińskiego.

O godz. 17.30 w parku Paderewskiego— Orkiestra Wysokińskiego.

Wystawy

MUZEUM NARODOWE: Wystawa polskich artystów plastyków okr. warszawskiego.

SALE POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO (Al. Jerozolimskie 29, III p.): wystawa „Piękno i Polskość Ziem Zachodnich".

MUZEUM WOJSKA POLSKIEGO: Wystawa poświęcona Odrodzonemu Wojsku Polskiemu i walkom z Niemcami.

KLUB MŁODYCH ARTYSTÓW I NAUKOWCÓW (ul. Królewska 13): Wystawa młodych plastyków czeskich.

ŚWIETLICE ZAIKS-u (ul. Śniadeckich 10) Wystawa: Pejzaż Ziem Odzyskanych — Jana Bułhaka.

ŻYD. INST. HIST. (W-wa Tłomackie 5, II p.) Wystawa ocalonej książki żydowskiej oraz Sala Muzealna, poświęcona Martyrologii i Walce Żydów polskich w czasie okupacji niemieckiej. Wstęp bezpłatny.

POLITECHNIKA WARSZ. (Al. Niepodległości) Wystawa prac [illegible] Artystów „Niezależnych".

Teatry

TEATR POLSKI (Karasia 2): o godz. 14 „Hamlet", o godz. 19 „Odwety".

TEATR ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): o godz. 19 „Uprowadzenie z Seraju".

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): o godz. 19 „R. H. Inżynier".

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): o godz. 19 „Pociąg Widmo".

PLACÓWKA (Królewska 13): o godz. 19.30 „Ladacznica z zasadami".

TEATR NOWY (Puławska 39): o godz. 15 i 19 „Jadzia wdowa".

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): o godz. 19 „Syn marnotrawny".

TEATR MINIATURY (Marszałkowska 69): o godz. 19 „Strzały na ul. Długiej".

COMOEDIA (Szwedzka 2): o godz. 19 „Mężczyzna".

TEATR STUDIO (Karowa 31): nieczynny.

GULIWER (Królewska 13): o godz. 12 „Guliwer w krainie liliputów".

TEATR „WRÓBELEK WARSZAWSKI" (Zygmuntowska 8): „Expresem po Warszawie", pocz. 17.30 i 19.30.

Sala YMCA (Konopnickiej 6): o godz. 19 „Ani be. ani me".

TEATR DZIECI WARSZAWY (Karowa 31): codziennie (oprócz poniedziałków) o godz. 13 „Pan Tom buduje dom".

Kina

PALLADIUM (Złota 7/9): „Życie Emila Zoli", pocz. 14, 19, 21.30. Zw. Zaw. 16.30.

POLONIA (Marszałkowska 56): „Gasnący Płomień", pocz. 12.30, 14.45, 19.15, 21.30. Zw. Zaw. 17.

STYLOWY (Marszałkowska 112): „Timur i jego drużyna", pocz. 13, 15, 17, 21. Zw. Zaw. 19.

AKTUALNOŚCI Nr. 1 (Marszałkowska 112): Nowy program nr. 30.

ATLANTIC (Chmielna 33): „Kulisy wielkiej rewii" pocz. 14, 16.30, 21.30. Zw. Zaw. 19.

SYRENA (Praga, Inżynierska 2): „Wilki morskie", pocz. 15, 17, 21. Zw. Zaw. godz. 19.

TĘCZA (Suzina 4): „Skarb Tarzana", pocz. 15, 17, 21. Dla Zw. Zaw. 19.

AKTUALNOŚCI Nr. 2 (Inżynierska 2): Nowy program nr. 19.

Radio

12.04 Dz. południ. 12.25 Pieśni J. Brahmsa. 13.00 Aud. rozr. 13.40 „Adam Mickiewicz". 13.55 Muz. poważna. 15.20 Pogad. dla dzieci dr. J. Żabińskiego. 15.45 Kwadrans lekkiej muzyki. 16.00 Dzien. popoł. 16.30 „W wiosennym nastroju". 17.00 Święto młodzieży Pomorskiej. 17.15 Recital organowy J. Pawlaka. 18.10 Konc. Krak. Ork. P. R. 18.45 „Dwie dziewczyny" — opowiad. 19.00 Konc. rozr. z płyt. 19.30 „Zaklęty dwór" — powieść. 19.45 Dzien. wiecz. 20.30 Muz. lekka z płyt. 20.45 „Od melodii do melodii". 21.45 Koncert M. Ork. P.R. 22.45 Stara Warszawa, muzyka. 23.00 Ost. wiad. 23.10 Muz. taneczna. 23.30 Hymn.

Wychowanie fizyczne i sport

Warszawa — Helsinki 8:8 w boksie

Oczekiwane z dużym zainteresowaniem spotkanie pięściarskie Warszawa — Helsinki rozegrane wczoraj w Warszawie zakończyło się wynikiem remisowym 8:8.

Ogólny poziom walk nienadzwyczajny, a w wadze ciężkiej to niebyło właściwie spotkania pięściarskiego tylko zapasy połączone z bijatyką.

Najlepszą walkę stoczył Kolczyński w wadze średniej, wygrywając 2 r. przez poddanie się przeciwnika. Poza nim b. dobrą formą błysnął Grzywocz w koguciej i nieźle spisał się Komuda w lekkiej.

Finowie raczej zawiedli oczekiwania, bo większość z nich poza doskonałą kondycją nie zaimponowała niczym. Z drużyny gości najlepiej wypadł młody (18 letni) Ljunberg w wadze muszej.

Wszystkie orzeczenia sędziów punktowych sprawiedliwe, ale arbitrzy rigngowi zbyt mało zwracali uwagę na nieczystą walkę zawodników.

Wyniki techniczne spotkań:

W muszej Ljunberg (Helsinki) pokonał zdecydowanie na pkty Tyczyńskiego (W-wa). W koguciej Ourinen (H) przegrał wysoko na pkty z ładnie walczącym Grzywoczem (W). W W piórkowej Tiilikainen (H) wygrał przez techn k. o. z Czortkiem (W), który już w 1-szym starciu złamał kość śródręcza. W lekkiej Heikinnen (H.) nie potrafił dać sobie rady z b. dobrze dysponowanym Komudą i uległ mu na pkty. W półśredniej Karlsson (H) pokonał na pkty chaotycznie walczącego Wasiaka (W).

W średniej Nissinen (H) poddał się w 2-giej rundzie Kolczyńskiemu, będąc przedtym trzykrotnie na deskach do 7-miu. W półciężkiej Tokala (H) przegrał na pkty z Szymurą (W), a w ciężkiej po 3-rundowych zapasach Vaelma (H) pokonał na pkty Kotkowskiego (W).

Rewanżowe spotkanie rozegrane zostanie 15 bm. o godz. 19 również na kortach Legii.

Motocykle „Grand Prix" Polski w Poznaniu

W niedzielę 13 bm. rozegrane zostaną w Poznaniu pierwsze po wojnie motocyklowe „Grand Prix" Polski. Do zawodów zgosiło się 64 czołowych motocyklistów Polski i 16 zawodników czeskich z Juhanem na czele, który odniósł ostatnio wiele tryumfów w imprezach ogólnoeuropejskich.

W poszczególnych kategoriach wystartuje: klasa do 120 cm. — 8 kierowców, klasa do 250 ccm — 23, klasa do 350 ccm — 26 i klasa ponad 350 ccm — 23.

Najciekawiej zapowiada się walka w kategorii do 350 ccm, gdzie czołowi polscy wyścigowcy Mieloch Jerzy i Brun Krzysztof zmierzą swe siły z Juhanem (CSR).

PRAGA bije Śląsk 3:2. w piłce nożnej.

KATOWICE (tel. wł.) Rozegrany tu międzynarodowy mecz piłkarski Praga — Śląsk zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny czeskiej w stosunku 3:2 (2:0.

Bramki zdobyli dla Pragi — Riegr 3, a dla Śląska Cieślik 2.

W kilku wierszach

Francja — Czechosłowacja 4:0 (0:0) w międzypaństwowym spotkaniu piłkarskim rozegranym w Pradze.

Kraków — Mor. Ostrawa 5:2 (2:1) w piłce nożnej juniorów. Na boisku „Cracovii" rozegrano I-sze międzynarodowe spotkanie juniorów w piłce nożnej między reprezentacjami Krakowa i Morawskiej Ostrawy. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny krakowskiej. Bramki dla zwycięzców zdobyli: Radoń — 3, i Trzos — 2, dla gości Gunka i Kurecka — po 1.

Bieg o puchar Kuriera Szczecińskiego. W dniu 13 bm. odbędzie się w Szczecinie doroczny bieg o puchar „Kuriera Szczecińskiego" na dystansie 5 km. Pierwszy odbył się w 1946 jako bieg uliczny i zakończył się zwycięstwem Wirkusa. W r. 1947 przeniesiony został na stadion, gdzie zwycięzcą był Kielas przed Wierkiewiczem i Wasilewskim.

Odpowiedzi Redakcji

P.T. „Stały Czytelnik" — Radom. Informacji, o które Pan prosi, udzielać nie możemy, ponieważ należy to do kompetencji Ministerstwa Obrony Narodowej.

Stały prenumerator — Kluczbork. Nie możemy przejrzeć akt sprawy rozwodowej Pana w Sądzie Okręgowym w Warszawie.

Wezwanie Pana do osobistego stawienia się na posiedzenie pojednawcze nie jest, jak Pan sądzi, biurokratyczną, niepotrzebną szykaną, gdyż tego wymagają przepisy prawne i Sąd inaczej postąpić nie może. Przesłuchanie każdej ze stron w innym Sądzie w drodze pomocy prawnej nie może zastąpić próby pojednania, która tylko wtedy ma sens i cel, gdy oboje małżonkowie spotykają się osobiście w obecność sędziego. Być może, że w Pana wypadku próba pojednania jest z góry skazana na niepowodzenie (tak wynika z tonu Pana listu), jednakże prawo w interesie obrony trwałości związku małżeńskiego, bezwzględnie wymaga przeprowadzenia takiej próby. Nie jest to bynajmniej przepis papierowy, bo nieraz już w praktyce zdarzało się, że poważnieni małżonkowie, pod wpływem perswazji sędziego, godzili się i rezygnowali z rozwodu.

Muszę też Pana ostrzec, że jeżeli się Pan nie stawi na pierwsze posiedzenie sądowe, wyznaczone na merytoryczne rozpoznanie sprawy, albo za Pana nie stawi się adwokat, to sprawa zostanie umorzona.

Jak sądzę z Pana listu, to sprawa wcale nie jest taka prosta, jak się Panu wydaje. Skoro Pan opuścił żonę, a nie ona Pana, to uzyskanie przez Pana jako powoda w sprawie rozwodu z winy żony nie będzie łatwe, skoro żona będzie się bronić. Najlepszą drogą byłoby porozumienie się z żoną i wniesienie o rozwód na zgodny wniosek. Jeżeli porozumienie się z żoną nie jest możliwe, radzę ustanowić adwokata w Warszawie.

Co do drugiego pytania: w jaki sposób odebrać nazwisko synowi żony, urodzonemu w r. 1928, którego Pan nie jest ojcem — odpowiedź jest jasna, choć może przykra dla Pana. Nie ma na to żadnego sposobu. Należało to przeprowadzić natychmiast po urodzeniu się dziecka. Skoro Pan wówczas dopuścił do spisania metryki na Pana nazwisko, to teraz już jest za późno. Proszę przeczytać moje artykuły w „Rzeczypospolitej" z dn. 10.11, 16.11, 19.11, 28.11, 2.12, 1947 i 4.1.1948. Znajdzie Pan tam szczegółowe omówienie interesujących Pana kwestii.

KAZIMIERZ LIPIŃSKI

Centralne Biuro Obrotu Maszynami

ZATRUDNI:

kilku INŻYNIERÓW - MECHANIKÓW, TECHNOLOGÓW, KONTROLERÓW ze znajomością księgowości oraz WYSOCE WYKWALIFIKOWANE SIŁY BIUROWE. Zgłoszenia osobiste lub pisemne: Warszawa, Wspólna 35, m. 14. Kr 2373-1

BIURO KONSTRUKCYJNE ODBUDOWY P. F. S. J. Nr. 4

poszukuje

INŻYNIERA BUDOWLANEGO, INŻYNIERÓW MECHANIKÓW I TECHNIKÓW MECHANIKÓW z dłuższą praktyką konstruktorską. Warunki do omówienia. Mieszkanie zapewnione. Oferty kierować: „JEDWAB" Szczecin, Al. Jedności Narodowej Nr. 17. Kr 2379-0

FABRYKA GLICERYNY w JÓZEFOWIE

koło Błonia, województwo warszawskie,

zakupi

2.500 METRÓW KWADRATOWYCH PŁYTEK POSADZKOWYCH kolorowych z terrakoty lub lastrico.

Oferty składać do Dyrekcji Fabryki. Kr 2376-0

Przetarg nieograniczony

Fabryka Chemiczna „Rokita" w Brzegu Dolnym pow. Wolow ogłasza przetarg nieograniczony na roboty budowlano-montażowe w kotłowni w bud. 24 Fabryki, a to:

a) rozebranie żelbetonowych fundamentów kotłowych i ekonomizerów, wykonanie nowych fundamentów pod dwa kotły „Famo" po 320 m² pow. ogrz. ⌧ 40 atm. ciś. rob. wraz z ekonomizerami i amburowanie tychże,

b) montaż dwóch kotłów „Famo" po 320 m² pow. ogrz. ⌧ 40 atm. rob. z przegrzewaczami po 260 m² pow. ogrz. i ekonomizerami żelbetonowymi po 980 m² pow. ogrz. oraz 2-ma pojedynczymi rusztami wędrownymi po 16,3 m² pow. użytecznej. Kotłów z przegrzewaczami i ekonomizerami dostarczy fabryka.

Podkładki ofertowe, kosztorysy, rysunki i informacje do otrzymania w Dyrekcji Fabryki, pokój 24.

Oferty mogą opiewać bądź na całość robót, bądź tylko na roboty budowlane lub montażowe.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem wskazującym rodzaj oferowanych robót należy składać w kancelarii Fabryki do dnia 28 czerwca br. godz. 11.00. O godz. 11.05 tegoż dnia nastąpi komisyjne otwarcie ofert. Do oferty należy dołączyć: a) kwit na wpłacone w B.G.K. Wrocław na R-k bież. „Rokity" nr 20A/61 wadium 1% sumy oferowanej, wzgl. list gwarancyjny tejże wartości. b) Uwierzytelnione odpisy świadectwa przemysłowego i karty rejestr. oraz (dla firm rejestrowych) aktualnego wyciągu z rejestru handl.

„Rokita" zastrzega sobie prawo uznania przetargu za nieważny i swobodnego wyboru oferenta bez obowiązku odszkodowania uczestników przetargu. Kr. 2389-1

WOJSKOWY INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY
w Łodzi

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wmocnienie stropu nad parterem pomieszczenia Zakładów Graficznych W.I.N.W. we Wrocławiu przy ul. Ruskiej 51.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Wzmocnienie stropów nad parterem pomieszczenia Zakładów Graficznych" oraz dowody wpłacenia wadium do PKO konto Zakładów Graficznych W.I.N.W. VIII-271 we Wrocławiu, w wysokości 1% oferowanej sumy, należy złożyć w biurze Zakładów Graficznych W.I.N.W. Wrocław ul. Ruska 51 do dnia 25.6.1948 r. godz. 10-ta, po czym nastąpi komisyjne otwarcie ofert. Ślepe kosztorysy i plany otrzymać można w biurze Zakładów Graficznych ul Ruska 51, za zwrotem kosztów. Zakłady Graficzne W.I.N.W. zastrzegają sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, jak również zmiany zakresu podanych w kosztorysie robót. Kr. 2387-1

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU SUROWCÓW MINERALNYCH
w Jeleniej Górze ul. 3-go Maja 44

ogłasza

przetarg nieograniczony

na przebudowę linii doprowadzenia energii elektrycznej wysokiego napięcia z 2 KV na 10 KV dla Zakładów Dolomitu w Redzinach, st. kol. Pisarzow, pow. Kamienna Góra.

Szczegółowe informacje i ślepe kosztorysy otrzymać można w Dyrekcji Technicznej Zjednoczenia Przemysłu Surowców Mineralnych od godz. 8 do 14. III piętro pok. 9. Termin składania ofert w zalakowanych kopertach (bez znaków firmowych) do dnia 28 czerwca 1948 r godz. 10-tej. Otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godz. 11-tej. Zjednoczenie zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań, prawo dowolnego wyboru oferenta oraz prawo uznania, że przetarg nie dał dodatniego wyniku.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone wadium w wysokości 1% sumy kosztorysowej na nasze konto nr 266 w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Jeleniej Górze. Kr. 2388-1

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego

posiada większą ilość czystych odpadków korkowych, które zamierza zużytkować do produkcji korków prasowanych o wymiarach monopolowych.

Reflektanci, będący w możności podjęcia się masowej produkcji powyższych korków dla P.M.S., otrzymać mogą wszelkie odnośne informacje w Biurze Zaopatrzenia D.P.M.S. w Warszawie, ul. Leszno nr 1, codziennie w godz. 10 — 13.

Kr. 2380-1 Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego

Przetarg nieograniczony

Centrala handlowa Przemysłu Chemicznego Pododdział w Olsztynie ul. Orkana róg Roosevelta ogłasza nieograniczony przetarg na wykonanie robót rozbiórkowych i odbudowy budynku przy ul. Mochnackiego nr 12.

Oferty w podwójnych kopertach, z których zewnętrzna zalakowana bez znaków firmowych z napisem: „Roboty budowlane Pododdziału C.H.P.Ch. w Olsztynie" należy składać do godz. 12-tej dnia 20 czerwca br. w biurze Pododdziału przy ul. Orkana wraz z załączonym kwitem na wpłacone wadium w wysokości 2% oferowanej kwoty na konto Centr. Handl. Przem. Chem. w Nar. Banku Polskim Oddział w Olsztynie.

Otwarcie komisyjne ofert nastąpi w dniu 27 czerwca br. o godz. 12.30 w biurze Centr. Handl. Przem. Chem. w Olsztynie w obecności przybyłych oferentów.

Bliższych informacji oraz ślepy kosztorys można otrzymać w w/w biurze.

Centr. Handl. Przem. Chem. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu. Kr. 2377-1

SANOCKA FABRYKA WAGONÓW
L. ZIELENIEWSKI I FITZNER - GAMPER
w Sanoku, ul. Lipińskiego 91

ogłasza:

przetarg nieograniczony

na

I. Roboty stolarskie, szklarskie i murarskie przy remoncie budynku administracyjnego.

a) wykonanie okien i drzwi wraz z okuciem szt. 73
b) oszklenie okien i drzwi m² 170
c) obmurowanie futryn, okien i drzwi szt. 73

II. Roboty izolacyjne przy budowie hali montażowej

a) ułożenie płyt „Suprema" pod dachem na konstrukcji stalowej o powierzchni około 6500 m².

Podkładki ofertowe oraz informacje mogą oferenci otrzymać w dziale inwestycyjnym Zakładu.

Oferty należy składać w podwójnych zalakowanych kopertach, oddzielnie na każdą grupę robót w terminie do 22 czerwca 1948 r., do godziny 11-tej do Dyrekcji Zakładu, gdzie zostaną w tym czasie otwarte.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone na konto nasze w Narodowym Banku Polskim Oddział Jasło, wadium, w wysokości 2% sumy oferowanej. Instytucje spółdzielcze załączają dowód zabezpieczenia bankowego.

Zakład zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość ofert, podziału robót, oraz unieważnienia przetargu bez podania powodu, oraz prawa do jakiegokolwiek odszkodowania. Kr. 2381-0

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego — Biuro Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi — ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie instalacji oświetlenia elektrycznego w domu mieszkalnym przy ul. Kilińskiego nr 10 w Białymstoku

Szczegółowe warunki przetargowe, druki ofertowe i informacje można otrzymać w Biurze budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza nr 47 codziennie od dnia 12 czerwca 1948 r oraz w Biurze Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego nr 34 w Białymstoku przy ul Augustowskiej nr 6.

Oferty nadsyłać do biura Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego w Białymstoku, ul. Augustowska nr 6 do dnia 22 czerwca br. do godz. 10 tej.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 22 czerwca br. o godz. 10-tej min. 15 Kr. 2351-0

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA

„Polpharma"

W STAROGARDZIE

przy ul. Kościuszki 24/26

przyjmie od zaraz:

2 chemików z wyższym wykształceniem, 2 chemików techników z praktyką ruchu. Podania wraz z odpisami świadectw należy złożyć w biurze personalnym pod wyżej podanym adresem. Kr 2372-0

WEŁNY JEDWABIE

POLECA Kr 2320-0

Hurtownia Włókiennicza „MODNE TKANINY"

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA Nr 91

Majster

na czekoladę potrzebny. Fabryka FUCHS — do dyr. technicznego, godz. 9 — 12, ul. Toplel 12. Kr. 2375-1

Książka dla młodzieży

MARII KANN

»PILOT GOTÓW«

Cena zł. 190.-

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

Kazeinę podpuszczkową sprzedam pilnie. Warszawa, Narbutta Nr 50 m. 18. 22163

PRACA ZAOFIAROWANA

Potrzebna pielęgniarka do ambulatorium Państw. Zjedn. Zakł. Przem. Pończ Nr 2. Warunki do omówienia w Wydz Personalnym, Łódź, ul. Nowotki 163/5. Kr. 2311-9

RZECZPOSPOLITA I DZIENNIK GOSPODARCZY

REDAKCJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5 Telefony: 87-682. red. gospodarczej: 88-717 Sekretarz Redakcji przyjmuje od 11 do 12-ej. ADMINISTRACJA: Warszawa Daszyńskiego 16. tel 87-112 Administracja czynna w godz. od 9 — 15. w sobotę od godz. 9 — 12 WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik". Warszawa ul. Daszyńskiego 14.

B-53419